

Instrumentum laboris

TEMES I QÜESTIONS DE L'ASSEMBLEA SINODAL

Creients i creïbles, membres d'una Església que «té com a objectiu eixamplar encara més el regne de Déu» (LG, 9).

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ

- 1.1. FINALITAT DEL SÍNODE DIOCESÀ
- 1.2. CONTEXT RELIGIÓS I CULTURAL
 - 1.2.1. Realitat pastoral
 - 1.2.2. Visió d'esperança
- 1.3. TREBALL DE DISCERNIMENT DE LA VOLUNTAT DE DÉU
- 1.4. ESTRUCTURA DE L'INSTRUMENTUM LABORIS

2. CREIENTS

- 2.1. CREIENTS EN JESUCRIST
- 2.2. UNITS PER UNA SOLA FE
- 2.3. APLEGATS EN L'ESGLÉSIA
- 2.4. A L'ESCOLTA DE LA PARAULA DE DÉU
- 2.5. QUE CELEBREN EL DIUMENGE I VIUEN DE L' EUCARISTIA
 - 2.5.1. El diumenge
 - 2.5.2. L'Eucaristia
 - 2.5.3. Els sagraments
- 2.6. PROMPTES A LA FORMACIÓ I AL GUST DE LA PREGÀRIA
 - 2.6.1. Formació
 - 2.6.2. Pregària
- 2.7. COMUNIÓ, PARTICIPACIÓ I MISSIÓ
 - 2.7.1. Una missió comuna en un lloc concret

3. CREÏBLES

- 3.1. D'UNA ESGLÉSIA ACOLLIDORA
 - 3.1.1. En escolta
 - 3.1.2. Restant oberta
 - 3.1.3. Als nou-vinguts
 - 3.1.4. Vivint l'hospitalitat
- 3.2. PROMOTORS DE FRATERNITAT
- 3.3. ROSTRES DE LA MISERICÒRDIA
- 3.4. CUROSOS DE LES PERSONES I DE LA CREACIÓ

4. ESGLÉSIA QUE «TÉ COM A OBJECTIU EIXAMPLAR ENCARA MÉS EL REGNE DE DÉU» (LG, 9)

- 4.1. CONSTRUCTORA DEL REGNE
- 4.2. ANUNCIADORA DE LA BONA NOVA: EVANGELITZAR

4.3. EN LA DIVERSITAT DE DONS, CARISMES, SERVEIS I MINISTERIS SUSCITATS
PER L'ESPERIT SANT

4.4. COMPROMESA EN LA TRANSMISSIÓ DE LA FE

4.4.1. Família

4.4.2. Catequesi

4.4.3. Catecumenat

4.5. AL SERVEI DE LA CARITAT

4.5.1. Compromís amb els més necessitats: Càritas

4.5.2. Pastoral de la salut: assistir malalts i ancians

4.5.3. Pastoral penitenciària

4.5.4. Acompanyament de les persones en diferents situacions de la vida

5. ASPECTES ORGANITZATIUS

6. CONCLUSIÓ: HUMILITAT I ESPERANÇA

1. INTRODUCCIÓ

1.1 FINALITAT DEL SÍNODE DIOCESÀ

«En el meu cor de bisbe, de pastor de l'Església de Vic, neix, amb temor i amb respecte, la crida a convocar el Sínode Diocesà, com una necessitat per a la nostra Església en aquest tombant de la història de la nostra terra. Un sínode que aculli la crida del sant Pare Francesc a posar tota la realitat de la nostra pobra Església al servei de l'evangelització, a l'anunci salvador i alliberador de Crist. El missatge del Papa és clar: "La proposta cristiana mai no envelleix. Jesucrist també pot trencar els esquemes avorrits en els quals pretenem tancar-lo i ens sorprèn amb la seva constant creativitat divina. Cada vegada que intentem tornar a les fonts i recuperar la frescor original de l'Evangeli, broten nous camins, mètodes creatius, altres formes d'expressió, signes més eloqüents, paraules carregades de renovat significat per al món actual" (EG 11). Necessitem, doncs, caminar més junts, fressar els camins de l'Evangeli sempre nou. Necessitem escoltar-nos els uns als altres perquè el que és de tots, per tots ha de ser acollit, pensat, resat, programat. El que a tots afecta, per tots ha de ser tractat» (Homilia Missa Crismal, 11-4-2017)

«Vist que estem en uns canvis socials amb un procés de descristianització, amb una profunda i creixent indiferència religiosa i amb una erosió constant de la fe cristiana.

Vist que aquest canvi d'època i aquesta nova situació històrica demanen a la nostra Església diocesana una nova resposta, que implica una veritable conversió, tant personal com comunitària, per a ser més fidels a la vocació i la missió pròpies que Déu ens ha encomanat, sentint-nos interpel·lats pels nous signes dels temps.

Vist que en el govern pastoral del bisbe, el Sínode Diocesà ocupa un lloc primari i és el vèrtex de les estructures de participació de la diòcesi, convertint-se en un excel·lent esdeveniment de comunió eclesial» (Decret de convocatòria del Sínode Diocesà, 16-9-2018).

«La sinodalitat representa el camí principal per a l'Església, cridada a renovar-se sota l'acció de l'Esperit i gràcies a l'escolta de la Paraula. La capacitat d'imaginar un futur a l'alçada de la missió rebuda depèn en gran part de la decisió de començar a posar en pràctica processos d'escolta, de diàleg i de discerniment comunitari, en els que tots i cada un puguin participar i contribuir. Al mateix temps, l'opció de «caminar junts» és un signe profètic per a una família humana que té necessitat d'un projecte compartit, capaç d'aconseguir el bé de tots. Una Església capaç de comunió i de fraternitat, de participació i de subsidiarietat, en la fidelitat al que anuncia, podrà situar-se al costat dels pobres i dels últims i prestar-los la pròpia veu. Per tal de «caminar junts» cal que ens deixem educar per l'Esperit en una mentalitat veritablement sinodal, entrant amb audàcia i llibertat de cor en un procés de conversió sense el qual no serà possible la «perenne reforma, de la qual

l'Església mateixa, en tant que institució humana i terrenal, té sempre necessitat» (Document preparatori Sínode de Bisbes, 2021).

«El nostre Sínode Diocesà pren el lema de **Sínode per l'esperança**, perquè vol ser una mirada al futur des de l'esperança que habita en el cor de l'Església; i, al mateix temps, l'esperança que els cristians volem aportar a tantes persones que cerquen i no troben, perquè, malgrat tenir tantes coses i tantes possibilitats, viuen sense l'alè fonamental per a seguir caminant: l'esperança» (Glossa, 15-9-2022).

- Reglament del Sínode Diocesà – Fase de l'Assemblea Sinodal, núms. 58-94

1.2 CONTEXT SOCIAL I CULTURAL

1.2.1 Realitat pastoral

Vivim **un moment de gran crisi existencial i pastoral**. La percepció social de Déu és expressada de moltes maneres: secularització, laïcisme, silenci de Déu (Déu no és present en el món social: mitjans de comunicació, educació, vida social i política). De fet, el gran tema és la **«qüestió de Déu» en la nostra societat**. ¿Com es percep avui, socialment parlant, la realitat de Déu? ¿Com es relaciona el nostre món amb ell? I, com a conseqüència d'això, com es percep l'Església? Quin és el seu lloc en la societat actual?

Déu, per a molts, sembla ser una cosa del passat. Déu apareix com una xifra sense rostre, que no té res per comunicar-nos per a les realitats decisives de la vida, per tant no hi ha res per agrair-li, per demanar-li; i per això no l'hem d'adorar. Com a raó o conseqüència d'aquesta constatació hi ha una pèrdua de la fe cristiana de molts dels autòctons, dels nascuts en aquesta terra i molts d'ells batejats. Una gran part dels infants i joves dels nostres pobles i ciutats no són batejats. Déu ha deixat de ser l'horitzó i el fonament des del qual es viu l'existència. La consciència humana no es viu ni es desenvolupa davant Déu, sinó com si ell no existís. I això, evidentment, repercuteix en la missió de l'Església en el món, i en la mateixa societat, com reflexiona el sant pare Francesc: cal reconèixer que **«entre les causes més importants de la crisi del món modern estan una consciència humana anestesiada i un allunyament dels valors religiosos**, a més del predomini de l'individualisme i de les filosofies materialistes que divinitzen l'home i posen els valors mundans i materials en el lloc dels principis suprems i transcendents» (FT 275).

Per dir-ho amb poques paraules: Hi ha crisi de Déu i l'Església viu en situació de diàspora: poc significativa, comunitats petites i envellides... L'Església no és el centre de la vida social. És una societat plural en les seves opcions religioses, majoritàriament secularitzada. Però, al mateix temps, això comporta una escissió antropològica en la concepció de la persona humana i de la seva dignitat.

“Si el lugar de Dios en el mundo se ha transformado radicalmente, **la Iglesia, el pueblo de Dios, ha sufrido un cambio aún mayor en la recepción y el lugar que ocupa en la sociedad.** Hasta la mitad del siglo XX la Iglesia ha sido una institución con un lugar central y visible en la sociedad. Si miramos a la urbanización de una ciudad clásica o a la estructura de un pueblo en el mundo rural, el templo eclesial ocupa un lugar central en ese paisaje, construyéndose algo así como el núcleo esencial des del cual se ha ido construyendo el resto de los edificios. Su presencia domina el horizonte, siendo visible desde todos los lugares de la ciudad o del entorno. Esta configuración del espacio arquitectónico expresa la forma simbólica del significado que la Iglesia y sus representantes tenían de la sociedad. Ella era uno de los centros de referencia de la vida social. Pero este paisaje ha cambiado. La Iglesia ya no es el centro de la vida social su visibilidad ha quedado muy mermada, al menos teniendo que compartir ese espacio de referencia con otras fuerzas y realidades sociales dentro de una sociedad plural y secularizada, y en el futuro esta visibilidad quedará radicalmente transformada” (Dr. Àngel Cordovilla, curset Estiu 2022)

Tot i això, Déu és viu i continua fent present la seva veu, en el cor de molts ressona el crit serè de Déu enmig dels homes, en el seu camí en l'esdevenir de la seva existència. I l'Església en diàspora, en una societat secular i plural, solament podrà romandre viva i significativa confiant en Jesucrist, Senyor del món i de la història. Ser cristià, aquí i ara, solament serà possible des del trobament amb Crist viu.

«El Sant Pare en la seva exhortació apostòlica *La joia de l'Evangeli* ens recorda el context en el qual ens toca de viure i actuar a l'hora de posar en marxa la renovació missionera de l'Església. El Papa encoratja «totes les comunitats a una sempre vigilant capacitat d'estudiar els signes dels temps» i després esmenta alguns desafiaments importants (EG, 52-75) que cal tenir en compte a l'hora d'evangelitzar el nostre món i la nostra societat. Vegem-ho, amb el benentès que no es tracta d'una descripció sociològica completa sinó d'elements per al discerniment evangèlic (Cf. EG 50)» (PDP 2014-2019).

Desafiaments socials i econòmics:

- L'economia de l'exclusió i la desigualtat, que fa que els exclosos no són «explotats» sinó «sobrants».
- Per poder sostenir un estil de vida que exclou els altres, o per poder entusiasmar-se amb aquest ideal egoista, s'ha desenvolupat una globalització de la indiferència. Gairebé sense advertir-ho, ens tornem incapaços de compadir-nos davant els clamors dels altres.
- La crisi financera que travessem ens fa oblidar que a l'origen hi ha una profunda crisi antropològica: la negació de la primacia de l'ésser humà! Hem creat nous ídols..
- La idolatria del diner, que fa que l'afany de poder i de tenir no coneguin límits i que el diner governi en lloc de servir.
- Desigualtats que generen violència.

Desafiaments culturals:

- Atacs a la llibertat religiosa o en noves situacions de persecució contra els cristians.
- Indiferència relativista.
- En la cultura dominant, el primer lloc és ocupat per les coses exteriors, immediates, visibles, ràpides, superficials, provisòries.
- Proliferació de nous moviments religiosos, alguns tendents al fonamentalisme i altres que semblen proposar una espiritualitat sense Déu.
- El procés de secularització tendeix a reduir la fe i l'Església a l'àmbit privat i íntim.
- Afebliment del sentit del pecat personal i social.
- Relativisme moral, unit a la creença en els drets absoluts dels individus.
- Una societat de la informació que ens satura de dades, totes en el mateix nivell, i acaba duent-nos a una tremenda superficialitat a l'hora de plantejar les qüestions morals.
- Fragilitat dels vincles familiars. El matrimoni tendeix a ser vist com una mera forma de gratificació afectiva que pot constituir-se de qualsevol manera i modificar-se d'acord amb la sensibilitat de cadascú.
- Individualisme postmodern i globalitzat que afavoreix un estil de vida que debilita els vincles entre les persones i desnaturalitza els lligams familiars.
- L'acció pastoral ha de mostrar millor encara que la relació amb el nostre Pare exigeix i encoratja una comunió que curi, promogui i refermi els vincles interpersonals.
- Mentre en el món, especialment en alguns països, reapareixen diverses formes de guerres i enfrontaments, els cristians insistim en la nostra proposta de reconèixer
- l'altre, de curar les ferides, de construir ponts, d'estrènyer llaços i d'ajudar-nos «mútuament a portar les càrregues» (Ga 6,2).

Desafiaments de la inculturació de la fe:

- Expressions de «pietat popular» que no es preocupen de la promoció social i la formació dels fidels.
- Ruptura de la transmissió generacional de la fe cristiana en el poble catòlic.
- És necessari que reconeguem que, si part del nostre poble batejat no experimenta la seva pertinença a l'Església, és deu també a l'existència d'unes estructures i a un clima poc acollidors en algunes de les nostres parròquies i comunitats, o a una actitud burocràtica per donar resposta als problemes, simples o complexos, de la vida dels nostres pobles. En molts llocs hi ha un predomini dels aspectes administratius sobre els aspectes pastorals, com també una sacramentalització sense altres formes d'evangelització.

A aquesta radiografia de la realitat contemporània, a nivell mundial, s'hi podrien afegir alguns trets particulars de la societat catalana, que ens interroguen i que han estat recollits pels bisbes de Catalunya en el seu document *Creure en l'Evangeli i anunciar-lo amb nou ardor* (2007). Els esmentem breument:

- La nostra societat es va situant globalment fora de la vida de l'Església i també de la fe en Jesucrist.
- Retrocés, en nombre, de la pràctica religiosa i de la fe cristiana.
- El nombre de joves que es declaren catòlics ha baixat, els agnòstics i indiferents augmenten molt percentualment i molts diuen que mai o gairebé mai no van a missa.
- Nombre significatiu d'infants i joves que no han rebut el sagrament del baptisme.
- Crisi en els comportaments morals, des dels que afecten la vida personal i familiar de les persones, el matrimoni i l'acolliment dels fills i la seva educació, fins als que miren directament a les responsabilitats socials.
- Allunyament cada vegada més radical de la fe i de l'antropologia cristiana.
- Visió d'immediatesa de la vida (com si tot fos possible i exigible ara mateix); pragmatisme (el criteri únic d'elecció és allò que més satisfacció pot donar o que té més acceptació social); consumisme creixent i insaciable; individualisme insolidari, que insensibilitza davant la pobresa, la vellesa, la malaltia, la soledat); al·lèrgia de molts a contraure compromisos definitius, que afecten el matrimoni i les respostes a la vocació sacerdotal i a la vida consagrada; atemptats a la vida dels no nascuts.
- Violència; fenomen de la drogoaddicció; agressivitat entre parelles estables; clima de permissivitat absoluta, relativisme i, de vegades, escarni dels valors transcendents.

En la nostra Església diocesana es ressalten algunes fortaleeses, debilitats, oportunitats i amenaces, fruit de la reflexió dels grups sinodals:

- Fortaleeses: Jesús, l'Evangeli, testimonis d'esperança, estructura i proximitat a tot el territori, voluntaris, caritat, conscients de la necessitat de renovació, cultura d'arrels cristianes, noves realitats evangelitzadores, temples que conviden al recolliment malgrat la pobresa de fidels, etc.
- Debilitats: manca de comunió, poc sentit de pertinença, falta sentit de missió, escàndols en l'Església, desànim, comunitats envellides, manca de joves, etc.
- Oportunitats: credibilitat en la tasca social i caritativa, recerca espiritual i de sentit de molts, acompanyament de les persones en les diferents situacions de la vida, la

presencia de nouvinguts catòlics, xarxes socials, generositat de molts que formen part de l'Església, etc.

- Amenaces: rebuig de Déu, individualisme, ideologies excloents, mitjans de comunicació hostils, polítiques laïcistes, dificultat a impartir religió catòlica a les escoles, etc.

Algunes realitats de la diòcesi:

- **La realitat de la immigració**, tan significativa, l'hem de viure com un do i com una oportunitat. Cristians d'altres països i altres cultures, de molts països i cultures, són presents entre nosaltres, no són pas tots catòlics. La fe en els immigrants és un do per a moltes de les nostres comunitats, la seva presència en la celebració de la missa dominical i en les activitats pastorals són expressió de la misericòrdia de Déu per a la nostra Església que viu la desafecció de molts dels seus membres. Al mateix temps, es constata que els immigrants són ben acollits materialment, però hi ha moltes mancances en l'acolliment espiritual, celebratiu i comunitari.
- **La realitat rural de la nostra diòcesi**, parròquies petites, demana també una atenció especial. Hi ha un futur incert a les parròquies de les poblacions més petites,
- La pobresa de fe en les nostres comunitats s'expressa punyentment en la **manca de joves en les celebracions i activitats pastorals**. Hi ha també, a més, **la manca d'un laïcat abundós i compromès**, i això porta a una altra conseqüència, la **disminució creixent de vocacions sacerdotals i religioses**, que implica falta de presència en les comunitats i l'abandonament de les obres apostòliques de les comunitats religioses de vida consagrada.
- Es constata amb tot això, **la crisi de la transmissió de la fe i de la cultura pròpia cristiana**, la qual es feia fonamentalment en la família i en l'escola.

1.2.2 Visió d'esperança:

«És tasca i deure del Sínode Diocesà ser signe de l'Església que es posa veritablement en escolta i es deixa interpel·lar per aquells a qui es troba en el seu camí; una Església que no sempre té una resposta preconfeccionada i que està oberta a la novetat i a la sorpresa de Déu (cf. Francesc, papa)» (*Reglament del Sínode Diocesà*, 5).

«Hem de saber contagiar l'alegria rebuda de nostre Senyor en el baptisme, transmetent fe, esperança i caritat». **«En els moments presents, la poca gent que va a l'Església ho fa per autèntica convicció. Aprofitem la fàcil interacció entre tots, comencem a escriure un camí nou».** «Essencialment, la resurrecció de Jesús s'ha de concretar, tant a nivell individual com comunitari, en una actitud optimista davant els reptes de futur. El pessimisme és incompatible amb la confiança en les promeses de Jesús, i posa de relleu una manca de fe en el sentit profund de la Història, en la seva orientació divina». «El

testimoniatge cristià no ho és, només, per ser bones persones (perquè hi ha moltes bones persones que no són cristianes), sinó una altra cosa que, a més a més, hauria de caracteritzar sempre els cristians, n'hauria de ser el seu segell: l'optimisme davant el futur, un optimisme que és el fruit lògic de la nostra esperança. Em preocupa, no em “quadra” veure cristians de cor que són profundament pessimistes davant el futur» (Reflexions de grups sinodals).

1.3 TREBALL DE DISCERNIMENT

«L'Assemblea Sinodal és un espai eclesial de discerniment, fundat en la convicció que Déu actua en la història del món, ens els esdeveniments de la vida i en les persones que ens parlen (cf. Francesc, papa).» (Reglament del Sínode, 61).

Saber descobrir la voluntat de Déu sobre nosaltres i acceptar els camins que ell ens indica, encara que això sigui dur i no porti res prestigiós, aquest és el veritable discerniment. Tant de bo el Senyor concedís, a aquesta Assemblea Sinodal, l'esperit de profecia que ens permetés, en aquest moment concret de la nostra història eclesial, discernir quina és la voluntat de Déu sobre nosaltres en les circumstàncies particulars que estem vivint, i que exigeixen **una interpretació dels esdeveniments segons el pensament de Déu** (i no pas el dels homes), amb decisions que vagin més enllà de les normes codificades, però sempre en la comunió de l'Església.

És propi de l'Església la sinodalitat, caminar junts, com expressava sant Joan Crisòstom: **«Església i Sínode són sinònims»**. L'Església porta en les seves entranyes la comunió, perquè ella és obra de la Trinitat Santíssima, com ens ensenya el Concili Vaticà II: «Tota l'Església es manifesta com a “poble unificat des de la unitat del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant” (St. Cebrià)» (LG,4). Des d'aquest convenciment de la comunió que hem rebut com a do de Déu i que ens fa viure en la comunió eclesial, volem viure el que som, fent l'experiència de la comunió eclesial en un aspecte concret: **la recerca en comunió de la voluntat de Déu** per a la nostra Església en aquests moments que ens pertoca de viure, amb tots els seus reptes i totes les seves oportunitats. Necessitem escoltar-nos els uns als altres perquè el que és de tots, per tots ha de ser acollit, pensat, resat, programat. El que a tots afecta, per tots ha de ser tractat. **És propi, doncs, de l'Assemblea Sinodal el discerniment de la voluntat de Déu en la comunió de l'Esperit Sant.**

En el camí sinodal, hi ha un protagonista important, l'Esperit Sant. De fet, l'autèntic Sínode solament és possible per l'acció de l'Esperit Sant en l'assemblea reunida en el nom del Senyor. La invocació de l'Esperit Sant és part fonamental de totes les sessions de l'Assemblea Sinodal. I l'acció de l'Esperit en els nostres cors, en el de cada un de nosaltres i en la mateixa comunitat serà palesa i obrirà camins de diàleg i escolta, d'aprofundiment i comprensió, de discerniment i d'acció. **Els fruits de l'Esperit són sempre la caritat i la unitat.** El sant pare Francesc recordava a l'Església a Alemanya: « En substància, es tracta

d'un synodos sota la guia de l'Esperit Sant, és a dir, caminar junts i amb tota l'Església sota la seva llum, guia i irrupció per a aprendre a escoltar i discernir l'horitzó sempre nou que ens vol regalar. Perquè la sinodalitat suposa i requereix la irrupció de l'Esperit Sant».

En aquesta escolta de l'Esperit Sant que irromp en la nostra assemblea, hi ha quelcom importantíssim: **l'escolta de la Paraula de Déu**. Aquesta assemblea no és, per utilitzar termes polítics, sobirana. L'únic sobirà és el Senyor. La nostra assemblea ha d'estar sobretot i principalment a l'escolta de la voluntat de Déu. On té un lloc cabdal: la Paraula de Déu, en l'Escriptura i en la Tradició de l'Església. Entenent per aquesta aquell corrent de vida, per l'Esperit Sant, que ens arriba a nosaltres des del mateix Crist i que ens fa viure en el present tota la força salvadora de Crist. «Entre el Fill de Déu encarnat i la seva Església existeix una profunda, inseparable i misteriosa continuïtat, en virtut de la qual Crist és present avui en el seu poble. És sempre contemporani nostre, és sempre contemporani en l'Església construïda sobre el fonament dels Apòstols, és viu en la successió dels Apòstols. I aquesta presència seva en la comunitat, en la que ell mateix es dona sempre a nosaltres» (Benet XVI).

El camí sinodal és fet sempre de diàleg i escolta. El primer i fonamental diàleg i escolta és la pregària. Però a més, en aquest camí d'escolta de Déu en la pregària, també són imprescindibles els moments de diàleg, fets d'escolta dels altres i d'expressió d'uns i altres. De fet, el diàleg intraeclesial és imprescindible en aquests moments del Sínode Diocesà i en tot moment. El veritable diàleg implica la comunicació entre persones. Per això demana claredat abans que res; també afabilitat: el diàleg no és orgullós, no és feridor, no és ofensiu. La confiança està a la base del diàleg. Per això promou la familiaritat i l'amistat; sense oblidar la prudència pedagògica, la qual té molts presents els condicionaments del qui escolta.

L'Assemblea Sinodal configurada des de la realitat de la nostra Església de Vic té com a finalitat que, des de l'escolta de la Paraula de Déu i a la llum de l'Esperit Sant, puguem discernir la voluntat de Déu per a nosaltres. La visió que se'ns demana és ampla: la de la nostra diòcesi. Aquesta visió diocesana ens ha d'acompanyar sempre per no caure en particularismes, ni tampoc en qüestions que van més enllà del nostre bisbat. I una mirada eclesial, des de l'Església i per a l'Església, que ens dugui a la missió evangelitzadora, perquè els nostres coetanis puguin trobar en tots els creients i en les nostres comunitats l'esperança que no mor. No oblidem que celebrem el Sínode per l'esperança.

1.4 LEMA I ESTRUCTURA DE L'INSTRUMENTUM LABORIS

Creients i creïbles, membres d'una Església que «té com a objectiu eixamplar encara més el regne de Déu» (LG, 9).

«L'Església, poble messiànic que té per cap Crist [...]. Té per distintiu la dignitat i la llibertat dels fills de Déu, al cor dels quals fa estada com en un temple. Té per llei el nou manament

d'estimar tal com el mateix Crist ens va estimar (cf. Jn 13,34). I té, finalment, per objectiu el d'eixamplar encara més el regne de Déu [...]. Encara que aquell poble messiànic no englobi en acte tots els homes i sovint faci la impressió d'un ramat esquifit, això no obstant és una llavor molt sòlida d'unitat, d'esperança i de salvació per a tot el llinatge humà. Establert per Crist amb vista a una comunió de vida, de caritat i de veritat, és també assumit per ell com un instrument de redempció universal i enviat a tot el món com a llum del món i sal de la terra (cf. Mt 5, 13-16)» (LG, 9).

Dins l'estructura d'aquest document s'ha disposat les qüestions i aportacions segons el lema: **creients**, versen sobre el que creiem, com celebrem, les relacions entre creients, la comunió eclesial i la participació de tots en la missió; **creïbles**, a partir de les aportacions sobre el testimoniatge i compromís de la nostra Església i les nostres comunitats; **membres d'una Església que «té com a objectiu eixamplar encara més el regne de Déu»** (LG, 9), sobre la missió de l'Església enmig dels nostres pobles i ciutats (evangelització i caritat).

Tot el treball de discerniment en aquestes qüestions s'hauria de concretar en aquells aspectes organitzatius que permetin acomplir la missió que tenim encomanada.

2. CREIENTS

2.1 CREIENTS EN JESUCRIST

MARC DE LA QÜESTIÓ:

«El cristianisme és Crist» (Sant Òscar Romero).

«La fe cristiana, o és una trobada amb Jesús ressuscitat, o no és» (Francesc, *Desiderio desideravi*, 10).

En el moment concret que ens pertoca de viure ja no podem pensar en un cristianisme de masses, sinó en una Església comunitat de creients que es distancien de la manera de viure sense Crist, com estrangers que viuen en la diàspora, sabent-se escollits de Déu i sempre a punt per a donar raó de la seva esperança (cf. 1Pe 3,13).

«Hem cregut en l'amor de Déu: així el cristià pot expressar l'opció fonamental de la seva vida. No es comença a ser cristià per una decisió ètica o una gran idea, **sinó per la trobada amb un esdeveniment, amb una Persona, que dona un nou horitzó a la vida** i, amb això, la direcció decisiva» (Benet XVI, *Deus caritas est*, 1).

«Invito cada cristià, en qualsevol lloc i situació en què es trobi, a **renovar ara mateix el seu trobament personal amb Jesucrist** o, almenys, a prendre la decisió de deixar-se trobar per Ell, d'intentar-ho cada dia sense parar» (EG 3).

«Només gràcies a aquesta trobada —o retrobament— amb l'amor de Déu, que es converteix en feliç amistat, som rescatats de la nostra consciència aïllada i de l'auto-referencialitat. Arribem a ser plenament humans quan som més que humans, quan permetem a Déu que ens porti més enllà de nosaltres mateixos per a aconseguir el nostre ser més veritable. Allí hi ha la font de l'acció evangelitzadora. Perquè, si algú ha acollit aquest amor que li torna el sentit de la vida, ¿com pot contenir el desig de comunicar-lo a d'altres?» (EG 8).

«Jesús ha de ser el centre de la nostra vida. Conèixer Crist, sentir-nos estimats per Ell, estimar-lo... Que Ell sigui el més important de la nostra vida. Experimentar que el seu amor m'omple el cor, em centra i m'assacia. Hem de mostrar que l'amistat amb Jesús fa feliç, allibera». (Aportació grup sinodal)

El trobament personal és la condició *sine qua non* per a poder viure la centralitat de Crist en els nostres cors i en les nostres comunitats. Jesús vol trobar-se amb cada persona, com ho va fer amb aquella dona samaritana que anava a cercar aigua al migdia. Ella hi anava per assaciar la seva set física, però el trobament amb Jesús li fa descobrir l'autèntica set del seu cor, que solament Jesús, font de l'aigua de la vida eterna, podia sadollar. Tanmateix la dona

samaritana, havent-se trobat amb Jesús, es converteix en evangelitzadora a fi que altres també puguin trobar-se amb Jesús.(cf. Jn 4, 1-41).

Acollir Crist que truca a la porta del nostre cor, reclama escoltar la seva paraula i fer-se deixebles seus. Tot cristià és deixeble de Crist. Els cristians no som seguidors d'unes normes, d'una cultura, d'una manera de fer; som seguidors, deixebles de Crist: els qui escolten les seves paraules i les compleixen (cf. Mt 7, 24-27).

«Jesús ens desbarata els estereotips, reorganitza les nostres prioritats, ens allibera del caos del món, ens recorda el més important, posa veritable ordre en la nostra vida i ens mostra el camí a seguir» (Aportació grup sinodal).

«L'amor que Ell mateix ens comunica, provoca en la vida de la persona i en les seves accions una primera i fonamental reacció: desitjar, buscar i cuidar el bé dels altres» (EG 178). «L'entusiasme per viure l'Evangeli de la fraternitat i la justícia! La Paraula de Déu ensenya que en el germà hi ha la permanent prolongació de l'Encarnació per a cadascun de nosaltres: *El que va fer a un d'aquests germans meus més petits, a mi m'ho féreu* (Mt 25,40)» (EG 179).

Ser cristià significa configurar-se a Crist, compartint la seva sort. A l'evangeli segons sant Joan trobem com Jesús parla del gra de blat referint-se a ell mateix. La llei de la vida que brolla de Crist és la donació, encara més donar la vida, per tal que el món tingui vida plena.

Al cristià no se li estalvia res, en passem com tots, però el seguiment de Crist, units a ell, fa que les contrarietats, els sofriments, la mateixa mort, tinguin un altre sentit, unint-los a Jesús mort i ressuscitat.

La condició del cristià és, fonamentalment, la de perdonats, aquells que acullen la misericòrdia, en el baptisme i contínuament: Som «misericordiats». La figura de sant Pere, el cap dels apòstols per voluntat de Jesús, és paradigmàtica de tot deixeble de Crist que necessita la misericòrdia divina.

¿És de debò Jesús el centre de les nostres comunitats i el centre dels nostres cors? ¿En què es nota? ¿Què podem fer perquè aquesta realitat de la nostra fe es reforci?

APORTACIONS DELS GRUPS SINODALS:

- a. Un bon deixeble de Jesús hauria de destacar en humilitat, caritat, perdó, confiança, fermesa, alegria fe i esperança.
- b. Jesús és el nostre camí, només per Ell arribem al Pare.
- c. Les comunitats de deixebles de Jesús haurien de ser comunitats acollidores, obertes i vives.
- d. La crisi del Cristianisme té a veure amb la pèrdua de confiança en les promeses de Jesús relatives a la vida després de la mort, una pèrdua de confiança que és

- conseqüència de la pèrdua de credibilitat, possiblement derivada, d'entre altres causes, d'una interpretació massa empírica del Cel i l'Infern.
- e. Per a evangelitzar, abans que res, hem d'anar a la font que és Jesús per formar-nos i després podrem comunicar l'Evangeli a les persones que trobem al nostre entorn.
 - f. "Enamorar-se de Jesús": l'Església actual és massa racionalista (basada en la raó), sembla oblidar la vivència espiritual, és a dir, l'experiència de sentir l'amor de Déu que habita en nosaltres. Sense aquesta experiència vital no hi ha transformació interior. Els Exercicis de S. Ignasi poden ser un punt de partença.
 - g. Ens preguntem què faria Jesús en cada situació?
 - h. Estimant fem visible Crist en els altres.
 - i. (...)

2.2 UNITS PER UNA SOLA FE

MARC DE LA QÜESTIÓ:

«Us donem gràcies per tots els homes i dones que, essent fidels a la seva fe cristiana, han fet possible que aquesta fe arribés a nosaltres: la fe dels apòstols, la fe de l'Església, la nostra fe que amb alegria professem i vivim enmig del nostre món» (Pregària pel Sínode Diocesà).

«La fe és un do de Déu, una virtut sobrenatural infosa per ell. «Perquè pugui existir, aquesta fe necessita la gràcia de Déu, que ens prevé i ens ajuda, i els socors interns de l'Esperit Sant, per a moure el cor i convertir-lo a Déu, per a obrir els ulls de la intel·ligència i donar «a tots la suavitat en l'acceptació i creença de' la veritat» (CEC 153).

«Creure només és possible amb la gràcia i amb l'auxili de l'Esperit Sant. Però no per això creure deixa de ser **un acte autènticament humà**. No és contrari a la llibertat ni a la intel·ligència de l'home posar confiança en Déu i adherir-se a les veritats que ell ha revelat. Tampoc en les relacions humanes no és contrari a la nostra pròpia dignitat creure allò que d'altres persones ens diuen sobre elles mateixes o sobre les seves intencions, i posar confiança en les seves promeses» (CEC 154).

La fe és fonamentalment resposta a l'amor de Déu que es manifesta. S'ha manifestat plenament en Jesucrist. Per això, som creients en Crist.

«El primer acte amb què s'arriba a la fe és do de Déu i acció de la gràcia que actua i transforma la persona humana, fins i tot el que té de més íntim.

El coneixement dels continguts que s'han de creure no és suficient si després el cor, autèntic sagrari de la persona, no està obert per la gràcia que permet tenir ulls en profunditat i comprendre que el que s'ha anunciat és la Paraula de Déu (Déu que parlant-nos es revela i manifesta el seu misteri i el seu amor).

La mateixa professió de fe és un acte personal i, al mateix temps, comunitari. En efecte, el primer subjecte de la fe és l'Església. Com afirma el Catecisme de l'Església Catòlica: " 'Crec': és la fe de l'Església professada personalment per cada creient, sobretot en el moment del baptisme. 'Creiem': és la fe de l'Església confessada pels bisbes reunits en Concili o, més generalment, per l'assemblea litúrgica dels creients. 'Crec', és també l'Església, la nostra Mare, que respon a Déu amb la seva fe i que ens ensenya a dir; 'Jo crec', 'Nosaltres creiem' (CEC, 167).

El Credo:

«Des de l'origen l'Església apostòlica ha expressat i ha transmès la seva pròpia fe en unes fórmules breus i normatives per a tots. Però des de molt aviat, l'Església també va voler recollir l'essencial de la seva fe en uns resums orgànics i articulats, destinats, sobretot, als candidats al baptisme:

Aquesta síntesi de la fe no és obra de les opinions humanes. Hom ha recollit d'entre tota l'Escriptura tot allò que hi ha de més important, a fi de donar del tot l'únic ensenyament de la fe. I així com el gra de mostassa conté en un granet minúscul un bon esplet de branques, també aquest resum de la fe inclou en poques paraules tot el coneixement de la veritable pietat continguda en l'Antic i en el Nou Testament» (CEC 186).

El coneixement dels continguts de la fe és essencial per donar assentiment, és a dir, per adherir-se plenament amb la intel·ligència i la voluntat al que proposa l'Església. El coneixement de la fe introdueix en la totalitat del misteri salvífic revelat per Déu. L'assentiment que es presta implica, per tant, que, quan es creu, s'accepta lliurement tot el misteri de la fe, ja que el qui garanteix la seva veritat és Déu mateix que es revela i dona a conèixer el seu misteri d'amor» (PF 10).

«El credo ens ensenya, abans que res, el misteri de la Trinitat divina. En aquest misteri consisteix tota la nostra fe. El cristianisme que no confia en la fecunditat de la veritat revelada, que no consisteix en interessar-se per ella sinó en la mesura en què capta per endavant el seu benefici, que no deixa que la veritat revelada s'apodori d'ell i el model, no sap pas de quina llum i de quina força s'està privant"!» (Henri de Lubac).

APORTACIONS:

- a. Si realmente creemos y estamos convencidos del inmenso Amor de Dios, si creemos en el Dios encarnado, hecho Hombre que nos ama hasta el extremo, que nos comunica su Gracia, todo su Amor y que se ha entregado por nosotros, para salvarnos y comunicarnos su misma vida, y que quiere que vivamos felices en esta vida y nos dará la felicidad eterna... ; si estamos convencidos de todo ello, no podemos menos que comunicarlo, contagiarlo, testimoniarlo, vivir con coherencia y autenticidad, mostrar al mundo que somos las personas más felices, y agraciadas,

que sabemos y estamos seguro de que toda nuestra vida tiene un sentido (alegrías, gozos, trabajos, sufrimientos...).

- b. Avui en dia hi ha una crisi del concepte de «veritat» i cal que li donem una resposta eficaç com Església.
- c. Els fonaments del cristianisme han durat més de 2.000 anys, aquests, no s'han de perdre. El cristianisme és el que és, tothom és lliure d'entrar-hi o sortir-ne. Adaptació i modernització no vol dir renúncia.
- d. (...)

2.3 APLEGATS EN L'ESGLÉSIA

MARC DE LA QÜESTIÓ:

«Aquesta salvació, que realitza Déu i anuncia joiosament l'Església, és per a tothom, i Déu ha establert un camí per unir-se a cada un dels éssers humans de tots els temps. Ha elegit convocar-nos com a poble i no com a éssers aïllats. **Ningú no se salva sol, això és, ni com a individu aïllat ni per les seves pròpies forces.** Déu ens atrau tenint en compte la complexa trama de relacions interpersonals que suposa la vida en una comunitat humana. Aquest poble que Déu s'ha elegit i convocat és l'Església. Jesús no diu als apòstols que formin un grup exclusiu, un grup d'elit. Jesús diu: «Aneu a tots els pobles i feu-los deixebles meus» (Mt 28,19). Sant Pau afirma que en el Poble de Déu, en l'Església, «*no hi ha ni jueu ni grec [...] perquè tots vosaltres sou u en Crist Jesús*» (Ga 3,28). M'agradaria dir a aquells que se senten lluny de Déu i de l'Església, als qui són temorosos o als indiferents: El Senyor també et crida a ser part del seu poble i ho fa amb gran respecte i amor!» (EG 113).

Iniciem el nostre camí com a cristians acollits per l'Església, renunciant a Satanàs, professant la fe cristiana, batejats en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant, i ungits amb el crisma de la salvació, per formar part d'un poble de sacerdots, profetes i reis.

«S'incorporen plenament a la societat que és l'Església aquells qui, havent rebut l'Esperit de Crist, n'accepten íntegrament l'organització i tots els mitjans de salvació de què és dipositària; aquells qui, formant part del seu organisme visible, pels vincles establerts per la professió de la fe, els sagraments i pel règim i comunió eclesials, estan adherits a Crist, que la regeix per mitjà de sant Pare i els bisbes. Tanmateix, no se salva, tot i estar incorporat a l'Església el qui, no perseverant en la caritat, resta amb el 'cos' en el si de l'Església, però no pas amb el 'cor'» (LG, 14).

«En tot temps i a tot arreu és agradable a Déu qualsevol que li és fidel i practica la justícia (cf. Ac 10,35). Déu, però ha volgut santificar i salvar els homes no individualment, sense cap connexió els uns amb els altres, sinó que els constituïts en un poble que el reconegué de

veritat i els servís santament. (...) Aquest poble messiànic té per cap el Crist, el qual fou «entregat a la mort per perdonar-nos els pecats i ressuscitat per fer-nos justos» (Rm 4,25) i que ara, després que s'ha guanyat un nom que està per damunt de tot altre nom, regna gloriósament al cel. Té per distintiu la dignitat i la llibertat dels fills de Déu, al cor dels quals fa estada com en un temple l'Esperit Sant. Té per llei el nou manament d'estimar tal com el mateix Crist ens va estimar (cf. Jn 13,34). En fi, té per objectiu el Regne de Déu, començat per Déu mateix aquí a la terra, però que s'ha d'estendre més i més, fins que sigui consumat també per Ell a la fi dels temps, quan el Crist, que és la nostra vida, es manifesti (cf. Col 3,4) i l'univers «serà alliberat de l'esclavatge de la corrupció i obtindrà la llibertat i la glòria dels fills de Déu» (Rm 8,21). Així, doncs, aquest poble messiànic, malgrat que de moment no agafi tots els homes i que sovint sembli un petit ramat, en realitat és el germen més fort d'unitat, d'esperança i de salvació per a tot el gènere humà. Constituït pel Crist amb vista a una comunió de vida, d'amor i de veritat, és també emprat per Ell com un instrument de redempció universal i enviat a tot el món com a llum del món i sal de la terra (cf. Mt 5,13-16)» (LG 9).

«Oh Déu, vos feu visible la vostra Església com a una, santa, catòlica i apostòlica en cadascuna de les Esglésies que fan camí per aquest món; concediu als vostres fidels que, de tal manera s'apleguin al voltant del seu pastor i, per l'Evangeli i l'Eucaristia es congreguin en l'Esperit Sant, que puguin representar dignament la universalitat del vostre poble i esdevinguin instrument i signe de la presència de Crist en el món» (Oració col·lecta, missa per l'Església local).

APORTACIONS:

- a. El món canvia, l'Església es manté ferma en la fe. L'Església no s'ha d'emmotllar a les modes del món. Som nosaltres que hem de modelar-nos a les ensenyances de Jesucrist.
- b. Cal que tornem als orígens. A vegades tractem la nostra Església com si d'una empresa es tractés. L'Església no és una empresa, per tant, totes les noves metodologies, la 'clau de l'èxit' per omplir les esglésies, les estadístiques... no serveixen per res... Més qualitat i menys quantitat. A vegades ens endinsem en aquests càlculs i deixem de banda la essència de la nostra identitat... oblidem qui som... hem de confiar més en l'Esperit Sant. I fer les coses BÉ. Som cristians, que es noti! Quan fem les coses amb sentit, sapiguem perquè les fem, i confiïm en el Senyor...
- c. L'èxit a les parròquies no es tradueix a la quantitat de gent que ve a l'església... sinó de la salvació de les persones, si realment entenen què és ser cristià.

2.4 A L'ESCOLTA DE LA PARAULA DE DÉU

MARC DE LA QÜESTIÓ:

Al principi Déu creà el cel i la terra. La terra era caòtica i desolada, les tenebres cobrien la superfície de l'oceà, i l'Esperit de Déu planava sobre les aigües. Déu digué: «Que existeixi la terra...» (Gn 1, 1-3).

Al principi ja existia el qui és la Paraula. La Paraula era amb Déu i la Paraula era Déu... I la Paraula es va fer carn (Jn 1,1.14).

«L'Església es fonamenta sobre la Paraula de Déu, neix i viu d'ella» (VD 3).

«La Paraula de Déu se'ns dona en la Sagrada Escriptura com a testimoni inspirat de la revelació que, juntament amb la Tradició viva de l'Església, és la regla suprema de la fe» (VD 18).

«Déu ens ha fet a cada un de nosaltres capaços d'escoltar i respondre a la Paraula divina» (VD 22).

«La fe amb què abracem de cor la veritat que se'ns ha revelat i ens lliurem totalment a Crist sorgeix principalment de la predicació de la Paraula divina. *La fe ve, doncs, de l'escolta, i l'escolta arriba per la predicació de la Paraula de Crist (Rm 10.17)*» (VD 25).

«La sagrada litúrgia és l'àmbit privilegiat on Déu ens parla en la nostra vida, parla avui al seu poble, que escolta i respon. Tot acte litúrgic està amarat per la seva naturalesa de la Sagrada Escriptura» (VD 52).

«Cal que tota la predicació de l'Església, com la mateixa religió cristiana, es nodreixi o es deixi guiar per la Sagrada Escriptura» (DV 21)

«Expresso el meu desig que refloreixi una nova etapa d'un més gran amor a la Sagrada Escriptura per part de tots els membres del Poble de Déu, de manera que, mitjançant la seva lectura orant i fidel al llarg del temps, s'aprofundeixi la relació amb la persona mateixa de Jesús [...] Sant Jeroni, gran enamorat de la Paraula de Déu, es preguntava: «¿Com es podria viure sense la ciència de les Escriptures, mitjançant les quals s'aprèn a conèixer Crist mateix, que és la vida dels creients?» (VD 72) .

«El Sínode desitja que cada casa tingui la seva Bíblia que es pugui llegir i utilitzar per a l'oració» (VD 85).

«El que l'Església anuncia al món és el *Logos de l'esperança* (cf. 1P 3,15); l'home necessita la "gran esperança" per a poder viure el propi present, la gran esperança que és "el Déu que té un rostre humà i que ens ha estimat fins a l'extrem (cf. Jn 13,1)" (VD 91).

APORTACIONS:

- a. Convidar els fidels a escoltar la Paraula de Déu, a llegir-la personalment, a meditar-la, a celebrar-la en l'Església i a pregar amb ella. La Paraula de Déu mou i transforma els cors per fer-los seguidors del missatge de Jesús, sota el guiatge de l'Esperit Sant.
- b. Meditar la Paraula de Déu per ajudar al discerniment en la pròpia vida i en la missió de batejats (aportació Sínode de Bisbes).
- c. (...)

2.5 QUE CELEBREN EL DIUMENGE I VIUEN DE L'EUCARISTIA

2.5.1 El diumenge

MARC DE LA QÜESTIÓ:

El diumenge és el dia de la Resurrecció, el «primer dia» de la nova creació, la primícia de la qual és la humanitat ressuscitada del Senyor, garantia de la transfiguració final de tota la realitat creada. A més, aquest dia anuncia «el repòs etern de l'home en Déu» (LS 237).

«En el transcórrer del temps, renovat per la Pasqua, cada vuit dies l'Església celebra, el diumenge, l'esdeveniment de la salvació. El diumenge, abans de ser un precepte, és un regal que Déu fa al seu poble (per això, l'Església el protegeix amb un precepte). La celebració dominical ofereix a la comunitat cristiana la possibilitat de formar-se per mitjà de l'Eucaristia. De diumenge a diumenge, la Paraula del Ressuscitat il·lumina la nostra existència volent realitzar en nosaltres allò per al qual ha estat enviada (cf. Is55,10-11). De diumenge a diumenge, la comunió en el Cos i la Sang de Crist vol fer també de la nostra vida un sacrifici agradable al Pare, en la comunió fraterna que es transforma en compartir, acollir, servir. De diumenge a diumenge, la força del Pa partit ens sosté en l'anunci de l'Evangeli en el que es manifesta l'autenticitat de la nostra celebració» (Francesc, *Desiderio desideravi*, 65).

«Per desgràcia, quan el diumenge perd el significat originari i es redueix a un pur “cap de setmana”, pot succeir que l'home resti reclòs en un horitzó tan restringir que no li permeti ja veure el “cel”. Llavors, encara que vestit de festa, interiorment és incapaç de “fer festa”» (Sant Joan Pau II, *Dies domini*).

«Als deixebles de Crist se'ls demana que no confonguin la celebració del diumenge, que ha de ser una veritable santificació del dia del Senyor, amb el ‘cap de setmana’ entès fonamentalment com a temps de mer descans o diversió» (*ibídem*).

«En la consciència de molts fidels sembla disminuir no solament el sentit de la centralitat de l'Eucaristia, sinó fins i tot el deure de donar gràcies al Senyor, resant-li juntament amb els altres dins de la comunitat eclesial» (*ibídem*).

«El deure de santificar el diumenge, sobretot amb la participació en l'Eucaristia i amb un descans ple de joia cristiana i de fraternitat, es comprèn bé si es tenen presents les múltiples dimensions d'aquest dia» (*ibídem*).

El diumenge és:

- *Dies domini* – celebració de l'obra del Creador
- *Dies Christi* – el dia del Senyor ressuscitat i del do de l'Esperit
- *Dies ecclesiae* – l'assemblea eucarística, centre del diumenge
- *Dies hominis* – el dia de l'alegria, del descans, de la solidaritat
- *Dies dierum* – la festa primordial, reveladora del sentit del temps

APORTACIONS:

- a. Redescobrir el valor del diumenge com a centre de la vida cristiana. L'Eucaristia ens uneix a Jesús i als altres. I redescobrir la presència real del santíssim sagrament de l'Eucaristia.
- b. Celebrar menys misses però més cuidades i amb activitats que girin entorn d'ella pot reorientar la ruta espiritual que duem a terme cada setmana. És important que la Santa Missa sigui el més important del diumenge, i al que donem prioritat durant tot el diumenge.
- c. La Missa dominical, lloc de trobada de tots els cristians i on es celebra el sacrifici incruent de Jesucrist, és l'acte més important del dia, i de la setmana. Aprofitant que ens trobem tots junts, es podria fer la catequesi d'infants o d'adults abans de començar la Missa, poder confessar-se, i després de la Missa estaria bé fer un aperitiu perquè tots els cristians es coneguin i puguem fer comunitat.
- d. No té cap sentit venir a Missa just a l'hora, sense cap preparació espiritual, i marxar corrents sense saludar als nostres germans en Crist. Hem de recuperar la comunitat, i la Missa dominical és la clau per aconseguir-ho.
- e. Fer un grup de preparació de lectures pel diumenge.
- f. Posar la màxima cura en les celebracions perquè esdevinguin esperades i desitjades pels fidels. Potser fer-ne menys però molt ben fetes.
- g. Resoldre el problema de moltes misses a la ciutat (concentrant i suprimint) i pocs fidels i sobretot manca de preveres. Formar diaques i laics perquè puguin fer celebracions de la Paraula a fi que les comunitats puguin reunir-se amb facilitat i pregar.
- h. Homilia més properes, entenedora i catequètica, amb un llenguatge planer.
- i. Les homilies han de saber comunicar, que siguin sermons que arribin al cor.
- j. El dia del Senyor, el dia la creació, de la caritat, de la comunitat, de l'Eucaristia....
- k. Opció de celebrar la missa bilingüe (en català i castellà dins la mateixa celebració).

- l. Facilitar el transport i/o acompanyament per a l'assistència a Missa.
- m. Directrius des del Bisbat per dir com s'han d'ornamentar els temples.
- n. Seria ideal celebrar una única missa on hi participés tota la comunitat de feligresos.
- o. Concentrar misses a nivell de ciutat.
- p. Ens hem de preparar més per a viure el diumenge.
- q. Ambient de pregària dins les esglésies abans de la celebració de l'Eucaristia. Fomentar la tranquil·litat i respecte als temples. Per a aconseguir-ho es poden posar cartells que demanin tancar els mòbils...
- r. Recuperar pràctiques piadoses com el res del Rosari abans de les misses, per ajudar a l'ambient de pregària i recolliment.
- s. Crear grups de litúrgia i meditació de l'Evangeli del diumenge. Així preparem entre tots l'Eucaristia.
- t. Crear grups d'acollida dels feligresos a les misses dominicals (persones preparades).
- u. Fer les activitats parroquials al voltant del diumenge per a generar comunitat.
- v. (...)

2.5.2 L'Eucaristia.

«El cor de l'Església és l'Eucaristia»

MARC DE LA QÜESTIÓ:

«L'Eucaristia, misteri que s'ha de creure, celebrar, viure, anunciar i oferir al món» (SC)

«La litúrgia és la font primària i necessària d'on els fidels treuen un esperit veritablement cristià» (SC, 14).

«La litúrgia és el sacerdoci de Crist revelat i entregat a nosaltres a la seva Pasqua, present i actiu avui a través dels signes sensibles (aigua, pa, vi, gestos, paraules) perquè l'Esperit immergint-nos en el misteri pasqual transformi tota la nostra vida, conformant-nos cada cop més amb Crist» (Francesc, *Desiderio desideravi*, 21).

«L'Església viu de l'Eucaristia. Aquesta veritat no expressa solament una experiència quotidiana de fe, sinó que sintetitza el nucli del misteri de l'Església. Aquesta, experimenta amb alegria com s'acompleix contínuament, en múltiples formes, la promesa del Senyor: «Jo soc amb vosaltres dia rere dia fins la fi del món» (Mt 28,20), i en la sagrada Eucaristia, amb la transformació del pa i el vi en el Cos i en la Sang del Senyor, s'alegra d'aquesta presència amb una intensitat única» (EE 1).

«[...] Contemplar Crist implica saber reconèixer-lo allà on Ell es manifesti, en els seves presències multiformes, però sobretot en el Sagrament viu del seu cos i de la seva sang. L'Església viu del Crist eucarístic, d'Ell s'alimenta i per Ell és il·luminada. L'Eucaristia és misteri de fe i, al mateix temps, «misteri de llum». Cada vegada que l'Església la celebra, els fidels poden reviure d'alguna manera l'experiència dels dos deixebles de Emmaús: *Llavors se'ls obriren els ulls i el van reconèixer* (Lc 24,31)» (EE 6).

«Quan l'Església celebra l'Eucaristia, memorial de la mort i resurrecció del seu Senyor, es fa realment present aquest esdeveniment central de salvació i «s'acompleix l'obra de la nostra redempció». Aquest sacrifici és tan decisiu per a la salvació del gènere humà, que Jesucrist el realitza i torna al Pare només després d'haver-nos deixat el mitjà per participar-hi, com si hi haguéssim estat presents. Així, tot fidel hi pot prendre part i obtenir-ne fruits de forma inesgotable [...] Misteri gran, Misteri de misericòrdia. Què més podia fer Jesús per nosaltres? Veritablement, en l'Eucaristia ens mostra un amor que arriba *fins a l'extrem* (Jn 13,1), un amor que no coneix mesura» (EE 11).

«L'Església viu contínuament del sacrifici redemptor, i hi accedeix no tan sols per mitjà d'un record ple de fe, sinó també amb un contacte actual, ja que aquest sacrifici es fa present, perpetuant-se sacramentalment en cada comunitat que l'ofereix per mans del ministre consagrat» (EE 12).

«[...] en l'Eucaristia, «amb preferència respecte als altres sagraments, el misteri [de la comunió] és tan perfecte que condueix a la cúspide de tots els béns: en ella culmina tot desig humà, perquè amb ella arribem a Déu i Déu s'uneix a nosaltres amb la unió més perfecta». Precisament per això és convenient conrear en l'ànim el desig constant del Sagrament eucarístic» (EE 34).

«Cada celebració eucarística actualitza sacramentalment el do de la seva pròpia vida que Jesús va fer a la Creu per nosaltres i pel món sencer. Alhora, a l'Eucaristia Jesús ens fa testimonis de la compassió de Déu per cada germà i germana. [...] Per tant, les nostres comunitats, quan celebren l'Eucaristia, han de ser cada cop més conscients que el sacrifici de Crist és per a tots i que, per això, l'Eucaristia impulsa tothom qui creu en Ell a fer-se «pa partit» per els altres i, per tant, a treballar per un món més just i fratern. Pensant en la multiplicació dels pans i els peixos, hem de reconèixer que Crist continua exhortant també avui els seus deixebles a comprometre's en primera persona: «doneu-los vosaltres de menjar» (Mt 14,16). En veritat, la vocació de cadascun de nosaltres consisteix a ser, juntament amb Jesús, pa partit per a la vida del món» (SC 188).

«L'Eucaristia, presència salvadora de Jesús en la comunitat dels fidels i el seu aliment espiritual, és el més preciós que pot tenir l'Església en el seu caminar per la història» (EE 9).

«En molts llocs, a més, l'adoració del Santíssim Sagrament té una importància destacada cada dia i es converteix en font inesgotable de santedat» (EE 10).

«En tant que sagrament de la Pasqua del Crist, l'Eucaristia hauria de ser sempre el darrer sagrament del pelegrinatge terrenal, el 'viàtic' per al 'pas' vers la vida eterna» (CEC 1517).

APORTACIONS:

- a. Recuperar el sentit transcendent de l'Eucaristia, centre envers el qual ha de girar la nostra vida individual i comunitària.
- b. Falta formació sobre l'Eucaristia: hi ha persones que van a missa només perquè és diumenge i toca.
- c. S'hauria de posar atenció a l'hora de donar la comunió, sobretot en celebracions on hi ha persones que no van a l'Església ni tenen formació sobre el sagraments.
- d. L'Eucaristia és un signe viu de la presència de Jesús enmig dels cristians que ens uneix a Jesús i als altres.
- e. Redescobrir la presència real de Crist en el Santíssim Sagrament. Fer grups d'adoració.
- f. Assistir a missa ens fa ser més i més Cos de Crist, però no li donem aquesta importància.
- g. El pa eucarístic representa la unitat en Crist dels fidels en un sol cos.
- h. Estem vinculats a Crist a través de l'Església en l'Eucaristia. Quan rebem el sagrament de l'Eucaristia en sentim units a Déu i a la comunitat.
- i. Eucaristies més participades, preparades i vives, on els creients no siguem mers espectadors.
- j. A les misses diàries és bo que es faci un sermó curt.
- k. Treballar perquè les nostres eucaristies siguin més autèntiques, participatives, profundes, dignes, festives, alegres, viscudes amb fe i amor al Senyor Déu nostre i als germans que tenim al costat i als de més enllà. Ser conscients que junts formem el Cos de Crist.
- l. Potenciar el servei de comunió a casa per a les persones impossibilitades o aïllades.
- m. Jesucrist ha vingut a salvar els pecadors no els justos. Ser cristià no vol dir ser bo, perquè si fos així no caldria el sagrament de la reconciliació, que el tenim precisament perquè fallem; per això comencem sempre la missa amb el *Senyor tingueu pietat* (demanant perdó).
- n. Quan hi ha manca de sacerdots, poder celebrar la celebració de la Paraula.
- o. A l'Eucaristia i en la pregària es fa visible l'amor que tenim a Déu.
- p. (...)

2.5.3 Sagraments

MARC DE LA QÜESTIÓ:

«Forces que surten» del cos del Crist⁴, sempre vivent i vivificant, accions de l'Esperit Sant que actua en el seu Cos que és l'Església, **els sagraments són "les obres mestres de Déu" en la nova i eterna aliança**» (CEC 1116).

«Els sagraments de la Llei nova foren instituïts per Crist i són en nombre de set: baptisme, confirmació, Eucaristia, penitència, unció dels malalts, orde sacerdotal i matrimoni. Els set sagraments afecten totes les etapes i tots els moments importants de la vida del cristià: donen naixement i creixement, guarició i missió a la vida de fe dels cristians. En aquest punt hi ha una certa semblança entre les etapes de la vida natural i les etapes de la vida espiritual» (CEC, 1210).

«El sant baptisme és el fonament de tota la vida cristiana, el pòrtic de la vida en l'Esperit i la porta que obre l'accés als altres sagraments. Pel baptisme som alliberats del pecat i regenerats com a fills de Déu, esdevenim membres del Crist i som incorporats a l'Església i fets participants de la seva missió. El baptisme és el sagrament de la regeneració per l'aigua i en la paraula» (CEC, 1213)

«Amb el baptisme i l'Eucaristia, el sagrament de la confirmació constitueix el conjunt dels sagraments de la iniciació cristiana, la unitat de la qual s'ha de mantenir. Cal, doncs, explicar als fidels que la recepció d'aquest sagrament és necessària per a l'acompliment de la gràcia baptismal. En efecte, pel sagrament de la confirmació, els creients es vinculen més perfectament a l'Església, s'enriqueixen amb una fortalesa especial de l'Esperit Sant, i així s'obliguen amb un compromís més gran a difondre i a defensar la fe amb la paraula i les obres com a veritables testimonis de Crist» (CEC, 1285).

«Els qui s'acosten al sagrament de la penitència obtenen de la misericòrdia de Déu el perdó de l'ofensa que li han fet i al mateix temps es reconcilien amb l'Església, ferida pel seu pecat, la qual s'afanya a convertir-los amb la seva caritat, l'exemple i les pregàries» (CEC, 1422).

«Amb la sagrada unció dels malalts i l'oració dels preveres, tota l'Església encomana al Senyor sofrent i glorificat aquells que la malaltia ha prostrat, perquè els alleugi i els salvi, més encara, els exhorta a associar-se lliurement a la passió i mort del Crist perquè així contribueixi al bé del Poble de Déu» (CEC, 1499).

«L'orde és el sagrament gràcies al qual la missió confiada pel Crist als seus apòstols continua a ésser exercida en l'Església fins a la fi del temps; és, per tant, el sagrament del ministeri apostòlic. Comporta tres graus: l'episcopat, el presbiterat i el diaconat» (CEC, 1536).

«L'aliança matrimonial per la qual un home i una dona constitueixen entre ells una comunitat de vida, ordenada per la seva índole natural al bé dels cònjuges i a la generació i

educació dels fills, fou elevada per Crist, el Senyor, a la dignitat de sagrament entre batejats» (CEC, 1601).

APORTACIONS:

- a. Vetllar per aquells que venen buscant un sagrament.
- b. Cal reflexionar sobre com celebrem els sagraments i com els hauríem de celebrar: amb més solemnitat, bellesa, més participatius, on els creient no siguem simple espectadors, amb més respecte que no siguin celebracions folklòriques... Hauríem de celebrar els sagraments amb dignitat ja que aquests arriben als cors.
- c. No regalar els sagraments. Cal formació per a ressaltar la seva importància.
- d. La preparació als sagraments ha de ser personalitzada, igualment la celebració.
- e. Donar més importància i transcendència a la celebració dels sagraments.
- f. Més enllà de rebre el sagrament del baptisme que dona entrada a formar part de l'Església, cal una experiència de Déu, per petita que sigui. Que la diminuta flama interior encetada en el baptisme no s'apagui i, en la mesura que sigui possible, que vagi creixent. Això només és possible amb una mínima vivència interior de fe.
- g. Falta formació espiritual i vivència dels sagraments.
- h. Necessitat de formació i preparació per a poder viure la pràctica cristiana a través dels sagraments com una pràctica efectiva d'evangelització.
- i. Sobre la primera comunió dels infants s'hauria de preparar els pares del nens que la demanen per tal que sàpiguen què es fa i el què significa. Podrien ser unes xerrades puntuals, en el període en el que els infants fan la catequesis. El bisbat podria tenir un material simple igual per a totes les parròquies per treballar el capellà amb les famílies.
- j. Com hauríem de viure els sagraments? Alguns caldria celebrar-los dins la missa, oberts a tota la comunitat i no reduïts a nivell familiar.
- k. Que la celebració dels sagraments no sigui una rutina, que transmetin devoció veritable, apostolat de fe, essent més participatius per tota la comunitat parroquial.
- l. L'Eucaristia és el principal aliment de la fe i també un lloc privilegiat de reunió, amistat i germanor, tanmateix convé revalorar i no deixar de banda la recepció dels altres sagraments en la parròquia.
- m. Promoure el sagrament del perdó com a sagrament de reconciliació personal i comunitària.
- n. Cal facilitar la confessió: compliment d'horaris parroquials establerts.
- o. Predicació de l'Església als cristians de la importància del perdó.

- p. Creiem que s'ha de donar a conèixer i fomentar més la importància del sagrament de la penitència, el qual actualment sembla que només li donem importància dos cops a l'any i ho fem de forma generalitzada. Pensem que és important formar-nos en fer un bon examen de consciència de forma habitual i que podem apropar-nos a la confessió amb assiduïtat i freqüència, per poder estar en comunió amb Déu i poder viure en gràcia de Déu. Per això també demanem una major disponibilitat per part dels preveres per que estableixin dies i horaris a on tot aquell que vulgui o necessiti pugui demanar-lo.
- q. Batejos, primeres comunions, confirmacions i casaments: Pensem que no s'han de convertir en un mer acte social ("espectacle"), que és el que molt sovint passa en l'actualitat. Hem d'intentar fer veure als germans que rebran aquests sagraments la importància i transcendència del que estan fent i del sagrament que rebran en cada cas, que Déu està allà present i que els seus comportaments i actituds tenen repercussió en tota la comunitat.
- r. En quant al sagrament de la unció dels malalts, creiem que es fonamental que ningú no es quedi sense la possibilitat real de poder rebre'l, ja que és un dels moments més importants i decisius de la vida d'una persona.
- s. Seria bo que es celebrés més sovint la unció dels malalts a la parròquia, ara es fa cada dos anys. També l'atenció als malalts portant-los la Comunió.
- t. Pensem que els preveres han d'estar disposats per poder apropar la misericòrdia de Crist a tot aquell que els hi demani, especialment les persones malaltes, aquelles que necessitin rebre la unció dels malalts o que necessitin una atenció espiritual mes intensa.
- u. Formació pels joves després de la catequesis de confirmació (continuitat).
- v. Seria impossible un coneixement ple de la fe sense els Sagraments.
- w. Els cristians actuals "practicants" són poc "celebrants".
- x. La presència real del Jesús viu, amb independència que en siguem o no conscients, ens porta a la distinció *ex opere operato* i *ex opere operantis* pel que fa a l'eficàcia dels sagraments.
- y. La missió de l'Església ha de ser l'escolta i la reconciliació. Crear una cultura de la reconciliació. Creure que l'altre té quelcom a dir-me d'ell i de mi mateix. Per a fer-ho proposem promoure el sagrament del perdó com a sagrament de reconciliació personal i comunitària.
- z. Acompanyament després d'haver rebut els sagraments.
- aa. (...)

2.6 PROMPTES A LA FORMACIÓ I AL GUST DE LA PREGÀRIA

2.6.1 Formació: itineraris per a una formació de vida cristiana que no sigui merament intel·lectual

MARC DE LA QÜESTIÓ:

La necessitat de la formació i la pregària per a tot cristià té la seva arrel en el baptisme. En raó del baptisme som deixebles de Crist. El qui s'ha trobat amb Crist i vol seguir-lo com a deixeble rep el baptisme i aquest sagrament no és pas el final del camí, sinó l'inici de l'aventura del seguiment de Jesús. Jesús és viu, ell se'ns dona contínuament, ens parla, ens fa costat, ens obre camins en què ell sempre va al davant. No som seguidors d'una figura del passat, sinó d'aquell que és present cada dia al nostre costat il·luminant-nos, enfortint-nos, alliberant-nos salvant-nos. Perquè un cristià és deixeble de Crist s'ha de formar i ha de pregar. A més, ho hem de fer per ser capaços de copsar els signes dels temps i per poder donar millor resposta a tots aquells que ens demanin raó de la nostra esperança com a cristians.

El cristià vol seguir Jesús, i seguir-lo implica imitar-lo, preguntar-se: "Què faria Crist al meu lloc?" Aquest discerniment exigeix formació i acompanyament espiritual, elements que haurien de ser presents en la formació per a una veritable espiritualitat del deixeble.

També «l'anunci de l'Evangeli de l'esperança comporta, que es promogui el pas d'una fe sustentada per costums socials, per apreciables que siguin, a una fe més personal i madura, il·luminada i convençuda» (Sant Joan Pau II, *Ecclesia in Europa*).

Els cristians han de poder donar raó de la seva fe i dialogar amb criteri amb la cultura actual.

- Formació en l'acompanyament espiritual.
- Formació sobre la litúrgia que ajudi «a revifar la sorpresa per la bellesa de la veritat de la celebració cristiana, a recordar la necessitat d'una autèntica formació litúrgica i a reconèixer la importància d'un art de la celebració que estigui al servei de la veritat del misteri pasqual i de la participació de tots els batejats, cadascun amb l'especificitat de la vocació.

Tota aquesta riquesa no és lluny de nosaltres: és a les nostres esglésies, a les nostres festes cristianes, a la centralitat del diumenge, a la força dels sagraments que celebrem. La vida cristiana és un continu camí de creixement: estem cridats a deixar-nos formar amb alegria i en comunió» (Francesc, *Desiderio desideravi*, 62).

- Formació teològica per aprofundir en el coneixement de la fe i el missatge de Crist, ajuda per a viure la fe en la seva integritat i contribueixi al creixement espiritual del cristià, sense caure ni en l'intel·lectualisme ni en l'espiritualisme merament afectiu.

- L'estudi de les Sagrades Escripures ha de ser una porta oberta a tots els creients. (EG 175).
- Formació i acompanyament per al discerniment de la conducta del creient enmig de les situacions quotidianes ordinàries i extraordinàries.
- Formació adequada al ministeri i a les responsabilitats que hom té dins l'Església.
- Formació per a saber donar raó de la nostra fe en el context actual i els desafiaments que es presenten.
- Recessos i exercicis espirituals.
- Altres formacions.

APORTACIONS:

- a. Tenir cura espiritual de les famílies a través de propostes dirigides a elles: recessos, moviment familiar cristià, jornades de formació...
- b. En la formació, tan important, dels preveres, laics -particularment catequistes- la clau és l'encontre amb el Senyor.
- c. Vetllar la formació dels agents de pastoral o per tota aquells que tenen responsabilitats dins la parròquia. Aquesta formació hauria de ser integral, incloent-hi el SABER, SABER FER i SER. Sovint l'espiritualitat o el "ser" queda una mica despenjat.
- d. Establir un projecte de formació continuada per tot el poble de Déu.
- e. Fer cicles de conferències i col·loquis a nivell parroquial, d'arxiprestat o fins hi tot de bisbat, sobre temes d'actualitat que ens afectin a la nostra vida de cada dia i com fer-hi front des d'una perspectiva cristiana i més concretament des de la moral catòlica.
- f. Donar un missatge més clar i precís en temes controvertits com poden ser la moral sexual, divorciats i tornats a casar, el paper de la dona dins l'Església, etc.
- g. Caldria fer una formació obligada sobre "Bíblia".
- h. La nostra actuació de portes enfora ha d'anar precedida d'una ferma preparació de portes endins.
- i. Oferir recessos, exercicis espirituals i grups de revisió de vida, potenciar grups i moviments cristians, crear grups de pregària i de compartir la fe.
- j. Formació i preparació per a viure la pràctica cristiana a través dels sagraments per encara així el repte de l'evangelització i revitalització de la comunitat. Formar també en la doctrina als membres de l'Església, amb cursos de Bíblia i sobre el Magisteri de l'Església.
- k. Oferir acolliment personal a joves, amb trobades, espais de silenci i pregària, donant a conèixer monestirs i parròquies, facilitant materials,...

- l. Facilitar els estudis de teologia a totes aquelles persones interessades, no només des de Vic, sinó també des de Manresa i Igualada. Es podria oferir formació presencial o telemàtica. Si fos telemàtica, seria possible oferir-la des de qualsevol indret de Catalunya.
- m. Ens agradaria que els bisbes parlessin de temes que ens preocupen com a cristians. L'educació i les noves ideologies de gènere, què els hi podem dir als nostres fills per ajudar-los a formar-se un criteri i no creguin el que ensenyen ara a les escoles? L'eutanàsia i l'avortament, creixents cada cop més al nostre voltant, com podem ajudar?
- n. Com fugir del que ens anestesia i ens fa allunyar-nos de Crist: internet, mòbil, xarxes socials, pornografia, etc. Com podem estar a prop de Déu: com resar, com fer dejuni, com preparar la Missa, com ajudar als nostres germans? Al cap i a la fi, com podem ser millors cristians en el segle XXI?
- o. (...)

2.6.2 Pregària

MARC DE LA QÜESTIÓ:

«El Catecisme afirma: “la pregària ha d’acompanyar la lectura de la Sagrada Escripura perquè s’estableixi un diàleg entre Déu i l’home”. [...] Les paraules de la Sagrada Escripura no han estat escrites per romandre al paper, sinó per germinar al cor de la persona que prega. [...] A través de la pregària, la Paraula de Déu ve a viure en nosaltres i nosaltres hi vivim. La Paraula inspira bons propòsits i sosté l'acció; ens dóna força, ens dóna serenitat, i també en temps de crisi, ens dóna pau. En els dies “torts” i confusos, assegura al cor un nucli de confiança i amor que el protegeix dels atacs del maligne. [...] Les Sagrades Escripures són un tresor inesgotable» (Papa Francesc, Audiència, 27 de gener de 2021).

«[...] si el cristianisme s'ha de distingir, al nostre temps, sobretot per l' “art de l'oració”, com no hem de sentir una necessitat renovada d'estar llargues estones en conversa espiritual, en adoració silenciosa, en actitud d'amor, davant de Crist present al Santíssim Sagrament?» (EE 25).

«La benedicció expressa el moviment de fons de la pregària cristiana: **és una trobada de Déu i l'home**; en ella es criden i s'uneixen el do de Déu i l'acolliment de l'home. La pregària de benedicció és la resposta de l'home als dons de Déu: com que Déu beneeix, el cor de l'home en resposta pot beneir Aquell que és la font de tota benedicció» (CEC 2626).

«La lloança és la forma de pregària que reconeix més immediatament que Déu és Déu. El canta per Ell mateix, li dóna glòria, més enllà del que fa, perquè ELL ÉS. Participa en la benaurança dels cors purs que l'estimen en la fe abans de veure'l en la glòria. Per ella,

l'Esperit s'uneix al nostre esperit a fi de donar testimoniatge que som fills de Déu, dóna testimoniatge al Fill unigènit en qui hem estat adoptats i per qui glorifiquem el Pare. La lloança integra les altres formes de pregària i les porta cap a Aquell que n'és la font i el terme: *L'únic Déu, el Pare, de qui tot ve i per a qui som fets* (1 Co 8,6) (CEC 2639).

«Els testimonis que ens han precedit en el Regne, especialment els que l'Església reconeix com a «sants», participen en la tradició viva de la pregària, pel model de la seva vida, per la transmissió dels seus escrits i per la seva pregària avui. Contemplen Déu, el lloen i no paren d'ocupar-se d'aquells que han deixat a la terra. Entrant «al goig» del seu Senyor, han estat «posats sobre molt.» La seva intercessió és el seu més alt servei del disseny de Déu. Podem i hem de demanar-los, que intercedeixin per nosaltres i pel món sencer» (CEC 2683).

APORTACIONS:

- a. Fomentar escoles de pregària: ensenyar a pregar, i pregar. Necessitem més silenci, meditació i pregària per estar atents a allò que Ell ens demana i saber posar en pràctica el seu amor.
- b. Actuar tenint en compte a Déu, ajudar a saber discernir la pròpia vida i circumstàncies a la llum de l'Evangelí.
- c. L'oració és una part fonamental de la nostra vida. Cal guardar temps per a centrar-nos i comunicar-nos amb Déu qui ens aporta esperança i sentit a la nostra vida.
- d. Fomentar grups de pregària i/o formació que ens ajudarien a apropar-nos a Déu i a fer vida comunitària. Fer difusió dels diferents grups que s'han format perquè la gent que vulgui participar-ne els conegui.
- e. És indispensable apropar la gent a la pregària, animar-los a iniciar aquest camí i a perseverar-hi amb paciència... És necessària igualment la formació, créixer en el coneixement de les veritats de la fe, aprofundir-les, mitjançant la lectura assídua de la Paraula de Déu, el catecisme de l'Església catòlica, els ensenyaments del Papa i dels bisbes, la tradició de l'Església.
- f. Passar estones davant el Sagrari transforma els cors.
- g. Fer adoració Eucarística a les parròquies.
- h. Necessitem viure la vida de pregària davant el Santíssim Sagrament, en actitud d'adoració.
- i. Dur a terme accions periòdiques de preparació i consagració al Cor Immaculat de Maria i al Sagrat Cor de Jesús.
- j. (...)

2.7 COMUNIÓ, PARTICIPACIÓ I MISSIÓ

MARC DE LA QÜESTIÓ:

«No hi pot haver veritable evangelització sense el testimoniatge que té com a *condició* la unitat dels cristians, com *ànima* l'amor de Jesucrist i com a *cos* l'atenció i la donació solidària als necessitats, als pobres i als marginats» (Concili provincial Tarraconense).

«[...] En aquesta època, i també allí on són un *petit ramat* (Lc 12,32), els deixebles del Senyor són cridats a viure com a comunitat que sigui *sal de la terra i llum del món* (cf. Mt 5,13-16). Són cridats a donar testimoniatge d'una pertinença evangelitzadora de manera sempre nova. No ens deixem robar la comunitat!» (EG 92)

El lloc de la missió és la comunitat. «La parròquia en el seu sentit territorial té en el seu si la riquesa de la diversitat en la unitat. La parròquia, comunitat de comunitats, família de famílies, té la missió i el goig de recollir en el seu si la riquesa de dons, de carismes i de serveis que l'Esperit suscita en la seva Església. Servar la unitat, agrair la diversitat en la unitat, fer l'experiència del goig de viure tots junts els germans: vet aquí la grandesa de la parròquia.

En una societat en què predomina l'aïllament, on la soledat va emmalaltint el cor de les persones, el testimoniatge senzill i humil de la parròquia com la casa de tots, on tots som esperats i benvinguts, on cada un troba el seu lloc per a donar-se i per a estimar, on una persona troba la família que mai no abandona; en aquesta societat la parròquia té la gran missió de fer viure l'experiència de pertinença, l'experiència del «nosaltres», del «nosaltres, els cristians», que, al mateix temps, ens obre a la fraternitat universal» (bisbe Romà. Carta pastoral, *Els pastors bons surten d'entre les ovelles bones*)

«Participació de tots: no som simples consumidors de serveis, també hem d'implicar-nos i donar quelcom nostre» (Aportació sinodal).

«Consells parroquials que siguin oberts a tothom i que incloguin especialistes en diferents àmbits que puguin ajudar a dinamitzar la parròquia» (Aportació sinodal).

“Els arxiprestats han de coordinar les parròquies i organitzar activitats conjuntes, donar a conèixer les activitats que es fan des del bisbat i les parròquies” (Aportació sinodal).

Les estructures mínimes de comunió eclesial s'han de posar en funcionament des del marc sinodal, i des de l'experiència del camí sinodal, tot recordant el que diu el directori de la parròquia: «El consell Pastoral parroquial ha de ser estable, representatiu, consultiu, amb un pes molt important en les seves conclusions, i, servidor de la comunitat i de la comunió eclesial. Ha d'estar presidit pel rector, Ha de ser molt sensible a les necessitats de la població i ha de detectar amb realismes les necessitats pastorals. El consell Pastoral Parroquial no substitueix la comunitat. El Consell Pastoral parroquial ha de renovar-se amb una periodicitat assenyalada» (del directori de la parròquia dels bisbes de Catalunya).

El dret canònic de l'Església mana amb caràcter d'obligatori el consell d'assumptes econòmics (c. 537 i 532): «A cada parròquia ha d'haver-hi un consell per als assumptes econòmics que, a més del dret universal, es regeix per les normes donades pel bisbe diocesà i en el quals els fidels, elegits segons aquestes normes, col·laboren amb el rector en l'administració dels béns de la parròquia, tot quedant ferma la prescripció del c.532 (El rector ha de procurar que els béns de la parròquia siguin administrats segons la norma dels cc. 1281-1288)»

La composició d'aquest consell, per raons pràctiques, ha de ser senzilla, ha de correspondre a criteris de solvència i eficàcia administrativa. Encara que el rector és el primer responsable i representant en els afers jurídics i econòmics de la parròquia, ha d'associar en aquesta tasca a alguns fidels competents que li donen ajut en l'administració. Darrere d'aquesta obligació hi ha la idea de fons que els béns en l'Església no han de ser administrats per una persona sola. La transparència i el bon ús dels béns eclesials segons el dret: evangelització, sosteniment del clergat i els treballadors de les parròquies i la cúria, caritat i culte.

El mateix s'ha d'entendre de tota associació parroquial o diocesana, que s'ha de regir per uns estatuts convenients aprovats pel bisbe diocesà, en el quals també ha d'entrar el tema econòmic, amb l'obligació de presentar anualment l'estat econòmic de l'associació.

“A nivell diocesà cal potenciar i revitalitzar el Consell del Presbiteri, el Consell Diocesà de Pastoral; així com el Consell diocesà d'Assumptes econòmics. Sense el poble de Déu representat en aquests consells l'acció evangelitzadora corre perill de caure en el buit” (aportació sinodal).

2.7.1 Una missió comuna en un lloc concret

MARC DE LA QÜESTIÓ:

«La nostra església diocesana té la seva fesomia pròpia, teixida d'elements naturals i històrics, de trets religiosos i profans. Existeix sobre un territori que no es confon amb el de les diòcesis veïnes. Des del seu naixement ha estat lligada sempre – amb poques variacions – a una mateixa topografia (muntanyes, rius, valls, planes, etc.), [...] la seva història té les seves peculiaritats pròpies, com té, també, els seus pròpies temples i monestirs, els seus santuaris i les seves ermites. [...] Així mateix té uns trets originals de comportaments i costums propis que la diferencien de les diòcesis veïnes i li donen un relleu i una personalitat pròpies. [...] La nostra vida diocesana ha quedat marcada pels combats que ha hagut de sostenir pel manteniment de la seva fe i per les persecucions que ha hagut de suportar; pel pontificat extraordinari d'una llarga sèrie de bisbes; per la predicació, plena de zel, de congregacions religioses que han tingut el bressol en el nostre

bisbat; pel pas i record beneficiós de tantes persones santes; per haver estat bressol de figures eclesials molt il·lustres; per una sèrie de fets històrics que han sotraguejat la consciència dels nostres fidels; per haver estat una deu tan abundant de vocacions sacerdotals i religioses i tenir encara tants missioners i missioneres escampats per tot el món...

Aquesta és la nostra església particular de Vic i aquesta és en substància tot el que és l'Església universal ja que és la mateixa i única Església de Déu que peregrina dintre els límits de la nostra diòcesi, unida al bisbe i aplegada per ell en l'Esperit Sant per mitjà de l'Evangeli i l'Eucaristia» (bisbe Guix, carta pastoral en la *Commemoració dels onze cent anys de la restauració de la diòcesi*).

«Però no és possible ser sanament local sense una sincera i amable obertura a l'universal, sense deixar-se interpel·lar pel que s'esdevé en altres bandes, sense deixar-se enriquir per altres cultures o sense solidaritzar-se amb els drames dels altres pobles» (FT146).

APORTACIONS:

- a. Estimar el nostre Bisbat de Vic, la seva història, la manera de fer de la gent d'aquí. Aquí és on hem de viure l'Evangeli, aquí ens hem de trobar amb Jesús.
- b. Ens hem de consolidar com a comunitat eclesial en la mesura que, essent tan febles com som ara, poques iniciatives i transformacions podem assolir.
- c. La comunitat té un gran valor, reforça la creença, ens ensenya a compartir...
- d. Tenim moltes ganes de tenir una comunitat; però, al mateix temps, som incapaços de crear-la. L'individualisme s'ha instaurat a tot arreu.
- e. L'individualisme no és propi de la comunitat de creients que cerca la solidaritat i el compartir. La gràcia del Baptisme revela aquest vincle íntim entre els germans cridats a compartir i identificar-se amb els altres, preocupant-se per ells.
- f. Sentir-nos Església (nosaltres som l'Església), comunitat cristiana, és una de les grans assignatures pendents.
- g. Un repte que també tenim és crear una comunitat parroquial fraterna, lligada a un territori concret.
- h. Que les comunitats parroquials siguin reals, personals, íntimes i familiars.
- i. Evitar la desafecció institucional:
 - Apropar la institució eclesial mitjançant visites a la seu del Bisbat i potenciar la informació de les activitats diocesanes.
 - Potenciar la difusió de la naturalesa positiva de les institucions.
 - Donar a conèixer la història de l'Església i del nostre bisbat amb petits vídeos que es podrien projectar abans o després de la

- celebració dominical de l'Eucaristia (no s'estima el que no es coneix).
- Potenciar el coneixement per part dels membres de l'Església de la seva organització i funcionament.
- j. Cal incentivar a la població en el sentiment de pertànyer a la "comunitat" (que és un sol cor i una sola ànima) i fer-la més participativa.
- k. (...)

2.7.2 Sosteniment de la nostra Església

MARC DE LA QÜESTIÓ:

«El cinquè manament de l'Església: ajudar l'Església en les seves necessitats, enuncia que els fidels a més de altres obligacions, com l'assistència a la missa dominical, la confessió, el dejuni i l'abstinència, tenen també la de subvenir, cadascú segons les seves possibilitats, a les necessitats de l'Església» (CEC, 2043).

«Els fidels tenen l'obligació a subvenir les necessitats de l'Església, a fi que aquesta disposi dels mitjans necessaris per al culte diví, les obres apostòliques i de caritat i la convenient sustentació dels ministres» (CEC, 222).

«Que cada diòcesi doni informació als fidels, de manera habitual, de la gestió econòmica de l'Església a tots els nivells, informació que ha de ser clara i transparent» (*Concili provincial tarraconense*, 167).

«El sosteniment de l'Església és una qüestió de tots els seus membres. L'arrel d'aquesta obligació és la comunió de béns: ja que compartim els béns de la salvació, també hem de compartir els nostres béns. L'estima a l'Església i a la seva missió s'expressa en aquesta col·laboració generosa, tant personal com material».

Els béns de l'Església han de ser administrats amb honestedat i transparència, i sempre segons les finalitats pròpies dels béns eclesiàstics: «organitzar el culte diví, procurar la digna sustentació del clergat i dels altres ministres i exercir obres de sagrat apostolat i de caritat, especialment envers els necessitats» (CIC 1254).

«Un tema actual és el manteniment del patrimoni de l'Església (temples parroquials, ermites, santuaris, rectories i altres equipaments com casals parroquials). Hi ha una obligació moral de mantenir-lo i posar-lo en valor per tal que compleixi les finalitats per les quals van ser concebuts».

APORTACIONS:

- a. Promoure una cultura de corresponsabilitat econòmica que faci sostenibles les activitats de la comunitat cristiana.
- b. Buscar maneres de finançament (subvencions, visites pagades...).
- c. Els béns que no es necessiten es podrien vendre per poder pagar el manteniment dels temples.
- d. Optimitzar l'aprofitament econòmic de tots els béns, immobles i mobles, propietat del Bisbat.
- e. (...)

3. CREÏBLES

Carta a Diognet

«Els cristians no són pas diferents dels altres homes ni per la terra ni per la parla ni pels costums. No habiten ciutats que siguin només d'ells, no parlen un llenguatge estrany ni menen la seva vida particularment, allunyats de tothom. És ben veritat que aquesta doctrina no és invenció d'ells com a fruit del talent i de l'especulació d'uns homes estudiosos, ni professen tampoc, com fan els altres, una filosofia humana.

Perquè viuen en ciutats gregues o bàrbares, segons la sort que ha correspost a cadascú, i s'adapten al vestit, al menjar, als hàbits i als costums de cada país, però tenen una manera especial de comportar-se que és admirable tal com ho reconeix tothom, sorprenent. Viuen a les seves pàtries, però com si hi fossin forasters. Participen en totes les activitats dels bons ciutadans i accepten totes les càrregues, però com si fossin pelegrins. Tota terra estrangera és pàtria per a ells, i tota pàtria els és terra estrangera. Es casen com tothom, com tothom engendren fills, però no exposen els nascuts. La taula els és comuna, però no el llit.

Estan en la carn, però no viuen segons la carn. Passen el temps a la terra, però tenen llur ciutadania al cel. Observen les lleis promulgades, però amb la seva vida van més enllà de les lleis. Tothom els persegueix, però ells estimen tothom. No els coneixen, i els condemnen. Els maten, però així els donen la vida. Són pobres, i n'enriqueixen molts. Els manca tot, però neden en l'abundància. Són ultratjats, però en els mateixos ultratges hi ha llur glòria. Els maleeixen, però són declarats justos. Els insulten, i ells beneeixen. Els injurien, però ells honoren. Fan el bé, i els castiguen com si fossin malfactors; condemnats a mort, se n'alegren com si els fos donada la vida. Els jueus els ataquen com si fossin estrangers, els grecs també els persegueixen; no obstant això, els mateixos que els avorreixen no saben dir el motiu de llur odi.

Ho diré breument: allò que l'ànima és per al cos, això són els cristians en el món. L'ànima, en efecte, està espargida per tots els membres del cos; així també els cristians es troben dispersos per totes les ciutats del món. L'ànima habita al cos, però no procedeix del cos; els cristians viuen al món, però no són del món. L'ànima invisible està reclosa en la presó del cos visible; els cristians viuen visiblement al món, però la seva religió és invisible. La carn avorreix i combat l'ànima, sense haver-ne rebut cap greuge, només perquè li impedeix gaudir dels plaers; també el món avorreix els cristians, sense haver-ne rebut greuge, perquè s'oposen als seus plaers.

L'ànima estima el cos i els seus membres, malgrat que aquest l'avorreix; també els cristians estimen els qui els odien. L'ànima està reclosa en el cos, però és ella la que manté unit el cos; també els cristians estan retinguts al món com en una presó, però ells són els que mantenen unit el món. L'ànima immortal viu en una tenda mortal; també els cristians viuen com a pelegrins en estades corruptibles, mentre esperen la incorrupció celestial. L'ànima

es perfecciona amb la mortificació al menjar i beure; així també els cristians floreixen i es multipliquen sota la persecució. Tan important és el lloc que Déu els ha assignat, del que no els és lícit desertar.»

El context actual és molt diferent, però no pas tan diferent. Ens estem endinsant en una societat de cultura pagana, en la qual Crist no és el referent principal de la vida de les persones. Són molt adient les paraules de sant Pau als cristians d'Efes, quan els diu a aquells cristians convertits del paganisme: *Éreu, aquell temps, mancats d'esperança i sense Déu en el món* (2,12). Hi ha, però, quelcom diferent, la nostra és cada vegada més una societat postcristiana, en la qual encara resten molts elements cristians presents en la cultura popular i en l'ideari de moltes persones; com per exemple: molts noms de poblacions, els noms de les persones, el diumenge i les festes anuals cristianes, el patrimoni eclesial: temples, ermites, creus de terme, realitats com el Museu Episcopal de Vic i altres de similars en molts llocs, institucions catòliques: escoles, residències d'ancians, hospitals, serveis socials com Càritas i similars, institucions multiseculars d'origen cristià, confraries, associacions de pietat i de formació, corals i grups de cantors... Seran o no contextos diferents, els dels destinataris de la carta a Diognet i els nostres en l'actualitat, però *Crist és el mateix ahir, avui i pels segles* (Hb 13.9). El Crist nostre i el del destinatari de la carta a Diognet, i dels que aquesta reflexa és el mateix, per als creients d'ara i d'aquell context és l'eix de la nostra vida: el Crist que ens mou i ens fa creïbles en l'entorn on en movem, vivim i som. «La joia de l'Evangeli omple el cor i la vida sencera dels qui es deixen salvar per ell, són alliberats del pecat, de la tristesa, del buit interior, de l'aïllament. Amb Jesucrist sempre neix i reneix la joia» (EG, 1).

En aquest moment històric que ens pertoca de viure, som homes i dones creients enmig d'una societat allunyada de Déu, que lluitem per viure l'espiritualitat de la «diàspora» (semblant al poble d'Israel en l'exili a Babilònia), la qual cosa implica fermesa en la fe i, al mateix temps, ser homes i dones del diàleg i el trobament, de l'oferta i la paraula, amb les persones, amb tota persona, sense fronteres ni línies vermelles; acceptant, al mateix temps, viure molts moments en la marginació a causa de la nostra fe i de la nostra manera de comportar-nos. En la cultura del «silenci de Déu», els creient en Crist som escollits per ser «ressò» de la crida serena de Déu en el món, que no s'imposa, però que no cessa de trucar al cor de les persones.

Amb aquest rere fons ens apleguem sinodalment per avançar en una veritable conversió. **«Hem gastat molta energia en valorar les coses que no ens agraden de l'Església i hem estat poc eficients a l'hora de comentar com volem l'Església actual»** (Aportació).

El nostre repte és que **«si prediquem Jesucrist hem de donar bon exemple en les paraules i accions. Si no, no serem creïbles** (Aportació).

Per això hem de ser més creïbles en una Església

- **acollidora**
- **misericordiosa**
- **fraternal**
- **que té cura de les persones i de la creació**

3.1 EN UNA ESGLÉSIA ACOLLIDORA

MARC DE LA QÜESTIÓ:

Hem d'afinar la nostra mirada, reconèixer el que és bo abans d'oferir res. Com Jesús en el pou de la samaritana, ell ja sabia que tenia per a oferir-li l'aigua de la vida, però va esperar a rebre d'ella la seva set. Hem d'aprendre a reconèixer el que ens ofereixen aquells que ens acullen i els qui ens disposem a acollir en reciprocitat.

3.1.1 En escolta

«Necessitem exercitar-nos en l'art d'escoltar, que és més que sentir. Primer que res, en la comunicació amb l'altre, és la capacitat del cor que fa possible la proximitat, sense la qual no existeix un veritable trobament espiritual. L'escolta ens ajuda a trobar el gest i la paraula oportuna que ens desinstal·la de la tranquil·la condició d'espectadors. Només a partir d'aquesta escolta respectuosa i compassiva es poden trobar els camins d'un genuí creixement, desvetllar el desig de l'ideal cristià, les ànsies de respondre plenament a l'amor de Déu i l'anhel de desenvolupar el millor que Déu ha sembrat en la pròpia vida» (EG 171).

«La veritable saviesa suposa el trobament amb la realitat» (FT 47). «Asseure's a escoltar l'altre, característic d'un trobament humà, és un paradigma d'actitud receptiva, de qui supera el narcisisme i rep l'altre, li presta atenció» (FT 48). «Podem cercar junts la veritat en el diàleg, en la conversa reposada o en la discussió apassionada. És un camí perseverant, fet també de silencis i de sofriments, capaç de recollir amb paciència la llarga experiència de les persones i dels pobles» (FT 50).

3.1.2 Restant oberta

L'Església està cridada a ser sempre la casa oberta del Pare. Un dels signes concrets d'aquesta obertura és tenir temples amb les portes obertes a tot arreu. D'aquesta manera, si algú vol continuar una moció de l'Esperit i s'acosta buscant Déu, no es trobarà amb la fredor d'unes portes tancades. Però hi ha altres portes que tampoc no s'han de tancar. Tots poden participar d'alguna manera en la vida eclesial, tots poden integrar la comunitat [...] (EG 47).

3.1.3 Als nou-vinguts

Drama dels **emigrants**. En alguns països d'arribada, els emigrants no són considerats suficientment dignes per a participar en la vida social, com qualsevol altra persona... Ells han de ser «protagonistes dels seu rescat». Una mentalitat que els considera menys valuosos, menys importants, menys humans. «És inacceptable que els cristians comparteixin aquesta mentalitat i aquestes actituds, fent prevaler a vegades certes preferències polítiques per damunt de fondes conviccions de la seva pròpia fe: la inalienable dignitat de cada persona humana més enllà del seu origen, color o religió, i la llei suprema de l'amor fratern» (FT, 39). «Les migracions constituïran un element determinant del futur del món» (FT, 40). «És veritat que una persona i un poble només són fecunds si saben integrar creativament en el seu interior l'obertura als altres» (FT, 41).

“Els nostres esforços davant les persones immigrants que arriben es poden resumir en quatre verbs: acollir, protegir, promoure i integrar” (FT, 115).

L'arribada de persones diferents, que procedeixen d'un context vital i cultural diferent, esdevé un do, perquè «les històries dels migrants també són històries de trobament entre persones i entre cultures: per a les comunitats i les societats a les quals arriben són una **oportunitat d'enriquiment i de desenvolupament humà integral de tots**» (FT 133). «Quan s'acull de cor la persona diferent, se li permet continuar essent ella mateixa, alhora que se li dona la possibilitat d'un nou desenvolupament(...). Es necessita un diàleg pacient i confiat, perquè les persones, les famílies i les comunitats puguin transmetre els valors de la pròpia cultura i acollir el bé provinent de les experiències dels altres» (FT 134). **«Els immigrants procedents d'altres cultures, si se'ls ajuda a integrar-se, són una benedicció, una riquesa i un nou do que convida una societat a créixer»** (FT, 135).

«Entre la globalització i la localització també es produeix una tensió. **Cal prestar atenció a la realitat global per no caure en una mesquinesa quotidiana. Al mateix temps, no convé perdre de vista la realitat local, que ens fa caminar amb els peus sobre la terra.** Les dues coses unides impedeixen caure en algun d'aquests dos extrems: un, que els ciutadans visquin en un universalisme abstracte i globalitzant, [...] un altre, que es converteixin en un museu folklòric d'ermitans localistes, condemnats a repetir sempre el mateix, incapaç de deixar-se interpel·lar pel diferent i de valorar la bellesa que Déu vessa fora dels seus límits» (FT 142). «Així com no hi ha diàleg amb l'altre sense identitat personal, de la mateixa manera no hi ha obertura entre pobles» (FT, 143).

El papa Francesc ens convida, una i altra vegada, a comprendre la humanitat com una unitat, com una mateixa família. Una mirada que no veu fronteres, els murs, les identitats que separen i divideixen sinó el que ens uneix i compartim sense minimitzar les diferències: l'única humanitat com a poble que habita una casa de tots.

3.1.4 Vivint l'hospitalitat

El relat de Lc 10,38-42, Jesús acollit a casa de Marta i Maria, ens obre a la dimensió de l'hospitalitat: acollir, conversar, compartir... per transformar les nostres vides. Betània ha de ser un referent per a la manera d'acollir en les nostres comunitats parroquials.

La parròquia ha de ser el nucli principal d'acolliment i exemple de caritat en el sentit més ampli d'ajuda, suport espiritual, consell i comprensió (aportació sinodal).

L'espiritualitat o mística de l'hospitalitat i la cultura de la trobada comporten un altre benefici per a la vida parroquial i diocesana de l'Església. Perquè un acolliment a escala humana requereix de temps i processos, practicar la cultura de l'acolliment mutu té un valor performatiu va adequant les estructures parroquials i diocesanes perquè ofereixin entre les seves activitats un equilibri entre acció i contemplació, entre interioritat i exterioritat; entre el personal i l'institucional; entre el treball i el descans, apreciament el valor del «sense presses» i les cures mútues. Una comunitat acollidora i missionera no renega del passat, la tradició, la memòria, sinó que el discerneix i el posa en diàleg amb la modernitat i la creativitat. Educa en el valor de la gratuïtat, la fraternitat i les relacions que maduren en el temps. Sap sembrar amb paciència perquè uns altres cullin. Els qui tenen l'experiència d'acollir coneixen la importància de conrear la virtut de la paciència tan necessària per a iniciar i acompanyar els processos. Finalment, una comunitat acollidora i missionera és una comunitat que gaudeix amb la celebració i la festa, que celebra els sagraments i celebra la vida, cada petita victòria en la vida de les persones vulnerables. És una comunitat on caminar junts en la diversitat sense confusió de rols i serveis; on créixer en la fe, en la formació, en la caritat i en el sentit d'identitat i pertinença a l'Església local i universal, on encara és més visible el «nosaltres» cada cop més gran. En el poliedre de la comunió es comparteix fe i vida, es busca viure i proposar amb senzillesa l'alegria de l'Evangeli.

APORTACIONS:

- a. La comunitat parroquial no ha de ser solament un espai de “fer papers”, tipus administratiu, sinó principalment un lloc per al diàleg i l'escolta.
- b. Escolta de Déu a través de la seva Paraula i escolta de les persones en diàleg acollidor.
- c. Cal fer un exercici d'escolta abans de parlar. Crear espais que permetin escoltar a la gent de totes les edats.
- d. Una parròquia realment acollidora ha d'escoltar molt i jutjar poc. Amb la pràctica de l'escolta es fa visible l'amor als altres.
- e. Tenir les esglésies obertes amb horaris visibles per a possibilitar la pregària personal i/o conversa amb membres de la comunitat... siguem creatius en buscar solucions (alarmes, càmeres, horaris i laics compromesos a cuidar-se'n...).
- f. Una Església amb “oficines d'atenció espiritual” sempre obertes.

- g. Hem d'estar oberts a participar de les coses del món, però sense assumir les coses del món, hem de ser una Església oberta al món a través de Crist.
- h. Acollir amb calidesa, empatia, creant vincles d'ajuda i de pregària als nou-vinguts i persones que s'acosten a la parròquia.
- i. Que cada persona que arribi a la nostra diòcesis pugui trobar caliu i respecte a les seves arrels, tradicions culturals, llengua....
- j. Quan arriben nouvinguts procedents d'altres cultures, siguin laics, sigui un prevere, hauríem d'escoltar-los i acompanyar-los perquè es puguin anar adaptant a la nostra cultura i manera de fer i puguem enriquir-nos també nosaltres. En les comunitats parroquials s'han deixat de banda sovint els cristians que provenen de l'est o d'Hispanoamèrica; acollir, obrir-nos a la riquesa de la diferència i saber acompanyar poden ser una oportunitat per a tota la comunitat. Oferir espais parroquials, fer misses compartides amb diferents estils, etc. Cal tenir en compte que una persona d'una cultura diferent és també diferent, pot parlar la llengua d'aquí però no té el mateix context de vida i història; la inculturació també comporta que la parròquia s'adapti a les persones. Hi ha una relació en dues vies. La fe és una realitat que es fa cultura però alhora ens uneix a tots. Hem de procurar que la parròquia faci sentir a tothom com a casa.
- k. Buscar famílies nou-vingudes per a una coneixença mútua. Aquelles que siguin creients convidar-les a la parròquia. Facilitant així la integració al seu voltant. Crear centres d'acollida i ajuda que ho facilitin.
- l. Obrir espais perquè les diferents comunitats cristianes que arriben a la nostra diòcesis puguin compartir les seves celebracions i festes patronals. Creant espais de convivència entre autòctons i nou-vinguts.
- m. Hi ha d'haver espais d'acolliment per aquells que en formen part i també pels qui s'apropen i en volen participar. Estar atents.
- n. Crear grups d'acollida per part de laics de la parròquia: per saludar als qui entren a l'església, per demanar col·laboració a nouvinguts i integrar-los, per atendre preguntes dels feligresos, acomiadar-los, etc..
- o. Treballar l'acollida a la parròquia de cristians allunyats de la fe i que han renovat la seva relació amb Déu: com integrar-los de nou a la vida comunitària? Com donar continuïtat i missió a la seva conversió? Com establir lligams entre la vida interior del convers i l'Església diocesana».
- p. (...)

3.2 EN UNA ESGLÉSIA FRATERNAL

MARC DE LA QÜESTIÓ:

“Cuidar el món que ens envolta i conté és cuidar-nos a nosaltres mateixos. Però necessitem constituir-nos en un “nosaltres-” (FT, 17).

«La **manca de fills** que provoca un envelliment de les poblacions, juntament amb l'abandó dels ancians a una dolorosa soledat, és una manera subtil d'expressar que tot acaba amb nosaltres, que solament compten els nostres interessos individuals» (FT 19).

«El principal apostolat que els cristians hem de fer en el món, és contribuir a fer que dins de l'Església es respiri el clima de la autèntica caritat. Quan no ens estimem, quan hi ha atacs o calumnies no mostrem Jesús. ¿Qui podrà sentir-se atret vers aquells que afirmen que prediquen la Bona Nova i volen fer present el Regne de Déu en el món, si no hi ha fraternitat entre ells?» (aportació sinodal).

Cal aprofundir en la consciència que som Església, que ens trobem units en Crist, que caminem junts, que som batejats i el do i responsabilitat que això suposa. No hi ha una mateixa manera d'entendre l'Església, i això crea tensions, llunyania i moltes vegades incomprensió. (Pregar junts, acolliment, suport de la comunitat, compartir la fe, acompanyament, formació...) Fer realitat aquesta llar que acompanya (aportació Sínode de Bisbes).

«L'**altura espiritual d'una vida humana està marcada per l'amor...** Tots els creients necessitem reconèixer això: la primera cosa és l'amor, allò que mai no ha d'estar en risc és l'amor, el més gran perill és no estimar (cf. 1Co 13,1-13)» (FT, 92). L'experiència d'estimar, en què consisteix? Sant Tomàs d'Aquino diu que l'amor és un moviment que centra l'atenció en l'altre «considerant-lo com un mateix». Cercar el seu bé gratuïtament. La mateixa paraula caritat: l'ésser estimat és «car» per a mi, «és estimat com d'alt valor». L'amor a l'altre per ser qui és ens mou a buscar el millor per a la seva vida. Solament en aquest amor farem possible l'amistat social que no exclou ningú i la fraternitat oberta a tots (cf. FT 94).

“Aconseguir que les nostres comunitats siguin el que han de ser: família que s'ajuda i es relaciona” (aportació sinodal).

“Acostar-se, expressar-se, escoltar-se, mirar-se, conèixer-se, tractar de comprendre, buscar punts de contacte, tot això es resumeix en el verb -dialogar-. Per trobar-nos i ajudar-nos mútuament necessitem dialogar. No cal dir per què serveix el diàleg. En tinc prou pensant què seria el món sense aquest diàleg pacient de tantes persones generoses que han mantingut unides famílies i comunitats” (FT 198).

“Estic convençut que aquest camí sinodal és el futur i que si volem continuar realitzant la nostra missió cristiana el mètode sinodal permanent ha de ser la nostra guia” (aportació sinodal).

APORTACIONS:

- a. És trist i escandalós escoltar atacs contra l'Església, contra persones creients, contra preveres, contra comunitats, contra el bisbe..., per part d'aquells que en formen part.
- b. Trobem a faltar la unió en la nostra comunitat: no tenim relació entre nosaltres. Sembla que la fe sigui una qüestió a part de la nostra vida i no sigui el factor principal que ens uneix.
- c. Unitat i comunió entre tots els creients, preveres, bisbe.
- d. Som reconeguts com a deixebles del Crist per la fe, però la fraternitat no és perfecta, depèn dels caràcters. Cal treballar en aquest aspecte.
- e. La fraternitat dels batejats no s'ha de veure com una exclusiva sinó com una elecció al servei de tota la comunitat.
- f. Hauríem de mantenir la fraternitat i la caritat envers els altres. Però la realitat és que les tensions i els conflictes interns evidencien que estem encara molt allunyats de complir la voluntat de Déu, el nostre Pare.
- g. Sense una comunitat fraterna serà difícil evangelitzar, perquè no és un bon exemple d'unitat i perquè necessitem el germà en els moments en què el camí es fa més feixuc. (Aportació Sínode de Bisbes)
- h. Jesús ens ha fet conèixer un manament per damunt de tots, el de l'Amor, que se situa al pol oposat del relativisme imperant en la societat actual i que ens ha de moure a estimar els germans sense distinció de raça, classe social o pensament, semblant la bondat i un somriure allà on siguem i prou, sense cap apriorisme. La nostra conclusió és que només així podem fer realitat el somni de la nostra Església i ser veritables missioners de Jesucrist en el nostre món.
- i. (...)

3.3 EN UNA ESGLÉSIA MISERICORDIOSA

« La primera veritat de l'Església és l'amor de Crist. D'aquest amor, que arriba fins el perdó i al do de si mateix, l'Església es fa serventa i mitjancera davant els homes. Per tant, allí on l'Església estigui present, allí ha de ser evident la misericòrdia del Pare. **En les nostres parròquies, en les comunitats, en les**

associacions i en els moviments, en fi, arreu on hi hagi cristians, tothom ha de poder trobar un oasi de misericòrdia» (*Misericordiae Vultus*, 12).

«**Misericòrdia és la via que uneix Déu i l'home**, perquè obre el cor a l'esperança de ser estimats malgrat el límit del nostre pecat» (*Misericordiae Vultus*, 2).

«Tornen a la ment les paraules carregades de significat que sant Joan XXIII va pronunciar a l'obertura del Concili per indicar el camí a seguir: «En el nostre temps, **l'Esposa de Crist prefereix usar la medicina de la misericòrdia** i no empunyar les armes de la severitat... L'Església catòlica, en elevar per mitjà d'aquest Concili Ecumènic la torxa de la veritat catòlica, vol mostrar-se mare amable de tots, benigna, pacient, plena de misericòrdia i de bondat amb els fills separats d'ella». En el mateix horitzó es col·locava també el beat Pau VI que, en la conclusió del Concili, s'expressava d'aquesta manera: «Volem més aviat notar com **la religió del nostre Concili ha estat principalment la caritat... L'antiga història del samarità ha estat la pauta de l'espiritualitat del Concili...** Un corrent d'afecte i admiració s'ha bolcat del Concili cap al món humà modern. Ha reprovat els errors, sí, perquè ho exigeix la caritat no menys que la veritat, però, per a les persones, només demano respecte i amor. El Concili ha enviat al món contemporani **en comptes de depriments diagnòstics, remeis encoratjadors; en comptes de funestos presagis, missatges d'esperança**: els seus valors no sols han estat respectats sinó honorats; sostinguts els seus incessants esforços; les seves aspiracions, purificades i beneïdes... Una altra cosa hem de destacar encara: tota aquesta riquesa doctrinal es bolca en una única direcció: servir l'home. L'home en totes les seves condicions, en totes les seves debilitats, en totes les seves necessitats» (*Misericordiae Vultus*, 4).

«**La misericòrdia és la biga mestra que sosté la vida de l'Església**. Tot en la seva acció pastoral hauria d'estar revestit per la tendresa amb què es dirigeix als creients; res en el seu anunci i en el seu testimoniatge envers el món no pot estar privat de misericòrdia. La credibilitat de l'Església passa a través del camí de l'amor misericordiós i compassiu. L'Església «viu un desig inesgotable d'oferir misericòrdia». Potser per molt temps ens hem oblidat d'indicar i de viure la via de la misericòrdia. D'una banda, la temptació de pretendre sempre i només justícia ha fet oblidar que aquesta és el primer pas, necessari i indispensable; però l'Església necessita anar més lluny per aconseguir una meta més alta i més significativa. D'altra banda, és trist constatar com l'experiència del perdó en la nostra cultura s'esvaeix cada cop més. Fins i tot la paraula mateixa en alguns moments sembla evaporar-se. Sense el testimoniatge del perdó, tanmateix, queda només una vida infecunda i estèril, com si es visqués en un desert desolat. **Ha arribat novament per a l'Església el temps d'encarregar-se de l'anunci alegre del perdó**. És el temps de retornar a allò essencial per fer-nos càrrec de les febleses i de les dificultats dels nostres germans.

El perdó és una força que ressuscita a una vida nova i infon el coratge per mirar el futur amb esperança» (*Misericordiae Vultus*, 10).

«L'Església viu una vida autèntica, quan professa i proclama la misericòrdia –l'atribut més magnífic del Creador i del Redemptor– i quan **apropa els homes a les fonts de la misericòrdia del Salvador**, de les que és dipositària i dispensadora» (S. Joan Pau II).

«Redescobrim **les obres de misericòrdia corporal**: donar de menjar al famolenc, donar de beure als assetegats, vestir els nus, acollir els forasters, assistir els malalts, visitar els presos, enterrar els morts. I no oblidem les obres de **misericòrdia espiritual**: donar consell als qui el necessiten, ensenyar als ignorants, corregir els pecadors, consolar els tristos, perdonar les ofenses, suportar amb paciència les persones molestes, pregar Déu pels vius i pels difunts» (*Misericordiae Vultus*, 15).

«Hi ha perifèries que estan a prop de nosaltres. Una obertura universal que no és geogràfica, sinó existencial. **«Exiliats ocults»** Cada persona que sofreix abandonada o ignorada. El racisme. Els discapacitats. Els ancians» (cf. Francesc, FT). **«Els qui neixen en famílies pobres... els discapacitats... Si la societat es regeix primàriament pels criteris de la llibertat de mercat i de l'eficiència, no hi ha lloc per a ells, i la fraternitat serà una expressió romàntica més»** (FT, 109).

Àmbits de misericòrdia en totes les pobreses, materials, psicològiques, espirituals.

APORTACIONS:

- a. El més gran de l'Església és la Misericòrdia de Déu.
- b. Afavorir les iniciatives que procuren que el diumenge sigui també dia d'alegria i de repòs i aquelles que condueixen a la pràctica d'obres de misericòrdia, a la vida familiar i a la comunicació entre les persones.
- c. Amb un acolliment cordial a tothom anunciem a Jesús. L'Església i les comunitats ha de ser lloc de misericòrdia, on tothom s'ha de sentir estimat, perdonat i ajudat.
- d. Cal ser valent cadascú, i no callar davant les necessitats de tot tipus que pateix tanta gent. Cal ser sensible a l'altre, sense distincions ni discriminacions, a la llum del manament cristià de l'amor al proïsme. Cal parlar de la compassió, de la misericòrdia, i de la denúncia davant de les injustícies. Hem de ser sensibles als qui pateixen i actuar en la mesura de les nostres possibilitats per denunciar els qui els oprimeixen o n'abusen i mirar de posar bé on hi hagi mal i pau on hi hagi odi.
- e. Posar en pràctica la misericòrdia de Déu, la que Jesús ens inspira i a la que l'Esperit ens impulsa, cada dia i a cada moment quan convivim amb els qui ens envolten.
- f. (...)

3.4 EN UNA ESGLÉSIA QUE TÉ CURA DE LES PERSONES I DE LA CREACIÓ

MARC DE LA QÜESTIÓ:

«Faig una invitació urgent a un nou diàleg sobre la manera de com estem construint el futur del planeta: necessitem una conversa que ens uneixi a tots, perquè el desafiament ambiental que vivim, i les seves arrels humanes, ens interessin i ens impacten a tots» (LS, 14).

«Sant Francesc és l'exemple per excel·lència de la cura del que és feble i d'una ecologia integral, viscuda amb alegria i autenticitat. És el sant patró de tots els qui estudien i treballen entorn de l'ecologia, estimat també per molts que no són cristians. Ell va manifestar una atenció particular envers la creació de Déu i envers els més pobres i abandonats. Estimava i era estimat per la seva alegria, el seu lliurament generós, el seu cor universal. Era un místic i un pelegrí que vivia amb simplicitat i en una meravellosa harmonia amb Déu, amb els altres, amb la natura i amb ell mateix. En ell s'adverteix fins a quin punt són inseparables la preocupació per la natura, la justícia envers els pobres, el compromís amb la societat i la pau interior» (LS,10)

«La crisi ecològica és una crida a una profunda conversió interior. Però també hem de reconèixer que alguns cristians compromesos i orants, sota una excusa de realisme i pragmatisme, solen burlar-se de les preocupacions pel medi ambient. Altres són passius, no es decideixen a canviar els seus hàbits i esdevenen incoherents. Els fa falta llavors una conversió ecològica, que **implica deixar brotar totes les conseqüències del seu trobament amb Jesucrist en les relacions amb el món que ens envolta**. Viure la vocació de ser protectors de l'obra de Déu és part essencial d'una existència virtuosa, no consisteix en quelcom opcional ni en un aspecte secundari de l'experiència cristiana» (LS, 217).

«El creixement econòmic tendeix a produir automatismes i a homogeneïtzar, amb vista a simplificar procediments i a reduir costos, Per això, és necessària una ecologia econòmica, capaç d'obligar a considerar la realitat de manera més àmplia. Perquè la protecció del medi ambient haurà de constituir part integrant del procés de desenvolupament i no podrà considerar-se en forma aïllada. Però al mateix temps esdevé actual la necessitat imperiosa de l'humanisme, que per ell mateix convida els distints sabers, també l'econòmic, vers una mirada més integral i integradora. **Avui, l'anàlisi dels problemes ambientals és inseparable de l'anàlisi dels contextos humans, familiars, laborals, urbans, i de la relació de cada persona amb si mateixa, que genera una determinada manera de relacionar-se amb els altres i l'ambient**» (LS, 141).

«Moltes coses han de reorientar el seu rumb, però primer de tot la humanitat necessita canviar. **Fa falta la consciència d'un origen comú, d'una pertinença mútua i d'un futur compartit per tots**» (LS, 202).

«Apostar per un altre estil de vida. Atès que el mercat tendeix a crear un mecanisme consumista compulsiu, el consumisme obsessiu és el reflex del paradigma tecnoeconòmic... Quan les persones es tornen auto referencials i s'aïllen en la seva pròpia consciència, acreixen la seva voracitat. Mentre més buit està el cor de la persona, més necessita objectes per a comprar, posseir i consumir» (LS, 204). Comprar és sempre un acte moral, i no sols econòmic. Per això avui el tema de la deterioració ambiental qüestiona els comportaments de cada un de nosaltres» (LS, 206).

«L'espiritualitat cristiana proposa un creixement amb sobrietat i una capacitat de gaudir amb poc. És un retorn a la simplicitat que ens permet d'aturar-nos a valorar les coses petites, agrair les possibilitats que ofereix la vida sense enganxar-nos al que tenim ni entristir-nos pel que no posseïm. Això suposa evitar la dinàmica del domini i de la mera acumulació de plaers» (LS, 222). «La sobrietat que es viu amb llibertat i consciència és alliberadora [...] Es pot necessitar poc i viure molt, sobretot quan hom és capaç de desenvolupar altres plaers i troba satisfacció en els trobaments fraterns, en el servei, en el desplegament dels carismes, en la música i l'art, en el contacte amb la natura, en la pregària. La felicitat demana saber limitar algunes necessitats que ens atordeixen, quedant disponibles per a les múltiples possibilitats que ofereix la vida» (LS, 223).

«En lloc de resoldre els problemes dels pobres i de pensar en un món diferent, alguns pensen només a proposar una reducció de la natalitat. No falten pressions internacionals als països en desenvolupament, condicionant ajuts econòmics a certes pràctiques de "salut reproductiva" [...] **Culpar l'augment de la població i no el consumisme extrem i selectiu d'alguns, és una manera de no afrontar els problemes»** (LS, 50).

«Quan prenem consciència del reflex de Déu que hi ha en tot el que existeix, el cor experimenta el desig d'adorar el Senyor per totes les seves criatures i juntament amb elles, com s'expressa en el preciós himne de sant Francesc d'Assís: "Lloat sigueu, Senyor meu..."» (LS, 87).

APORTACIONS:

- a. Aprofundiment de l'encíclica *Laudato si'*, creant una comissió de treball que estudiï com aplicar-la a la nostra realitat concreta, faci propostes d'accions concretes i el seguiment de la seva implantació.
- b. Pel que fa a la sostenibilitat del planeta, que totes les esglésies, espais, edificis del bisbat apostin per instal·lar fonts d'energia renovables.
- c. Relacions sinceres per aconseguir una societat més humana. Millorant el nostre entorn personal per millorar la societat.
- d. No ser submisos i tenir la valentia de fer palès allò que no funciona en la societat, les injustícies, etc. Hem de recordar el nostre compromís, som mediadors (aportació Sínode de Bisbes).

4. EN UNA ESGLÉSIA QUE «TÉ COM A OBJECTIU EIXAMPLAR ENCARA MÉS EL REGNE DE DÉU» (LG, 9)

4.1 CONSTRUCTORA DEL REGNE

MARC DE LA QÜESTIÓ:

"Vingui a nosaltres el vostre Regne!", repetim amb insistència quan resem el "Pare nostre". Jesús ha vingut. Però el món encara està marcat pel pecat, poblat per tanta gent que pateix, per persones que no es reconcilien i no perdonen, per guerres i tantes formes d'explotació. Tots aquets fets són prova que la victòria de Crist encara no s'ha actuat completament: molts homes i dones encara viuen amb el cor tancat.

El regne de Déu s'introdueix entre nosaltres per l'Encarnació de Jesús i igualment els cristians estan cridats a col·laborar en l'edificació d'aquest regne. Al parenostre, Crist ens ensenya a pregar per la vinguda del Regne. No ho podem fer sols senzillament perquè és sobretot un do. El regne de Déu i l'obra de Crist van units. Es realitzen allà on, a través de l'anunci de la Bona Nova i la celebració dels sagraments, es verifica la trobada amb Ell, el Redemptor i el Salvador dels homes. Ell mateix és la font de pau i el donador de la salvació. Ell no permet que el nostre esforç caritatiu sigui només material, exterior i buit, sinó que el satisfà d'esperit i vida des de l'interior, vol adreçar-se sempre a l'home en la integritat, en les necessitats naturals i sobrenaturals. Aleshores, el regne de Déu sorgeix veritablement enmig nostre.

De vegades ens preguntem: per què aquest Regne s'instaura tan lentament? Jesús estima parlar de la seva victòria amb el llenguatge de les paràboles. Per exemple, diu que el Regne de Déu s'assembla a un camp on el blat bo i el jull creixen junts: el pitjor error seria voler intervenir immediatament extirpant del món les que ens semblen males herbes. Déu no és com nosaltres, Déu té paciència. El Regne de Déu no s'instaura al món amb la violència: el seu estil de propagació és la mansuetud (cf. Mt 13, 24-30).

(Papa Francesc, audiència general 6 de març de 2019)

4.2 ANUNCIADORA DE LA BONA NOVA: EVANGELITZAR

MARC DE LA QÜESTIÓ:

L'evangelització obeeix al mandat missioner de Jesús: «Aneu, doncs, a tots els pobles i feu-los deixebles meus, batejant-los en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant 20 i ensenyant-los a guardar tot allò que us he manat» (Mt 28, 19-20)

«Espero que totes les comunitats procurin posar els mitjans necessaris per a avançar en el camí d'una conversió pastoral i missionera, que no pot deixar les coses com estan. Ja no ens serveix una «simple administració». Hem de constituir en totes les regions de la terra un **«estat permanent de missió»** (EG, 25).

L' evangelització convoca tothom i es realitza fonamentalment en tres àmbits: en primer lloc, esmentem l'àmbit de la pastoral ordinària, «animada pel foc de l'Esperit, per encendre els cors dels fidels que regularment freqüenten la comunitat i que es reuneixen el dia del Senyor per nodrir-se de la seva Paraula i del Pa de vida eterna». També s'inclouen en aquest àmbit els fidels que conserven una fe catòlica intensa i sincera, expressant-la de diverses maneres, encara que no participin freqüentment del culte. Aquesta pastoral s'orienta al reeiximent dels creients, de manera que responguin cada cop millor i amb tota la seva vida l'amor de Déu.

En segon lloc, recordem l'àmbit de «les persones batejades que no viuen les exigències del Baptisme», no tenen una pertinença cordial a l'Església i ja no experimenten el consol de la fe. L'Església, com a mare sempre atenta, malda perquè visquin una conversió que els torni l'alegria de la fe i el desig de comprometre's amb l'Evangeli.

Finalment, remarquem que l'evangelització està essencialment connectada amb la proclamació de l'Evangeli als qui no coneixen Jesucrist o sempre l'han rebutjat. Molts d'ells busquen Déu secretament, moguts per la nostàlgia del seu rostre, fins i tot en països d'antiga tradició cristiana. Tots tenen el dret de rebre l'Evangeli. Els cristians tenen el deure d'anunciar-lo sense excloure ningú, no com qui imposa una nova obligació, sinó com qui comparteix una alegria, assenjala un horitzó bell, ofereix un banquet desitjable. L'Església no creix per proselitisme sinó «per atracció». (EG, 14)

«Evangelitzar és descobrir en el cor de cada dona i de cada home l'escalf de l'Esperit; és establir les mediacions oportunes per tal que les persones senzilles, i tal vegada, afligides, puguin trobar-se amb Déu. Evangelitzar és ajudar a refer l'experiència de Déu de molta gent allunyada, experiència que està intrínsecament lligada a l'amor als germans i, per tant, a aquella opció preferent pels pobres i per la justícia que fou distintiu del Messies Jesús.» (Concili Provincial Tarraconense-1995, 1)

«El gran risc del món actual, amb la seva múltiple i aclaparadora oferta de consum, és una tristesa individualista que brolla del cor còmode i avar, de la recerca malaltissa de plaers superficials, de la consciència aïllada. Quan la vida interior es tanca en els propis interessos, ja no hi ha espai per als altres, ja no hi entren els pobres, ja no s'hi escolta la veu de Déu, ja no s'hi gaudeix la dolça alegria del seu amor, ja no hi batega l'entusiasme per fer el bé. Els creients també corren aquest risc, cert i permanent. Molts hi cauen i es converteixen en éssers ressentits, queixosos, sense vida. Aquesta no és la opció d'una vida digna i plena, aquest no és el desig de Déu per a nosaltres, aquesta no és la vida en l'Esperit que brolla del cor de Crist ressuscitat» (EG, 2).

Aquest treball sinodal, de discerniment a la llum de l'Esperit, d'estar atents a l'entorn i a les persones, implica esforç i mirada renovada, així com mínimament organitzada. Tenint com a rerefons: **«Somio una opció missionera capaç de transformar-ho tot, per tal que els costums, els estils, els horaris, el llenguatge i tota estructura eclesial es converteixi en una via adequada per a l'evangelització del món actual més que per l'autopreservació»** (EG, 27).

La missió és inseparable de la comunió, ja que la missió sempre és eclesial, i sense comunió no hi ha Església i, per tant, tampoc missió que té la seva arrel en la Trinitat divina. No és pas un tema de poder, ni d'eficiència, ni de necessitat per mantenir les nostres comunitats o obres, sinó de missió, la qual té la seva arrel en Déu mateix...

La missió té la seva arrel en el baptisme, en els sagraments de la iniciació cristiana: baptisme, confirmació, Eucaristia. La missió s'alimenta de l'Eucaristia perquè l'Eucaristia és apostòlica.

«Ens cal **estar atents** al que succeeix en la vida quotidiana de les persones, les llars, els carrers, les places, els pobles i ciutats. Déu ja és present en els nostres conciutadans promovent la solidaritat. La fraternitat, el desig de bé, de veritat, de justícia, de bellesa. Aquesta **presència no ha de ser fabricada, sinó descoberta**» (EG, 71).

“La parròquia no és una estructura caduca; precisament perquè té una gran plasticitat, pot prendre formes diferents que requereixen la docilitat i la creativitat missionera del pastor i de la comunitat. Encara que certament no és l'única institució evangelitzadora si és capaç de reformar-se i adaptar-se contínuament, continuarà essent “la mateixa església que viu entre les cases dels seus fills i filles”. Això suposa que realment estigui en contacte amb les llars i la vida del poble, i no es converteixi en una prolixa estructura separada de la gent o en un grup de selectes que es miren a si mateixos. La parròquia és presència eclesial en el territori, àmbit de l'escolta de la Paraula del creixement de la vida cristiana, del diàleg, de l'anunci, de la caritat generosa, de l'adoració i la celebració (EG, 28)

“**Sortim, sortim a oferir a tothom la vida de Jesucrist.** Repeteixo aquí per a tota l'Església el que moltes vegades he dit als sacerdots i laics de Buenos Aires: m'estimo més una església accidentada, ferida i tacada per haver sortit al carrer, que no pas una Església malalta pel tancament i la comoditat d'aferrar-se a les pròpies seguretats. No vull una Església preocupada per ser el centre i que acabi clausurada en un embolic d'obsessions i procediments. Si una cosa ha d'inquietar-nos santament i preocupar la nostra consciència, és que tants germans nostres visquin sense la força, la llum i el consol de l'amistat amb Jesucrist, sense una comunitat de fe que els contingui, sense un horitzó de sentit i de vida. Més que el temor a equivocar-nos, espero que ens mogui el temor a tancar-nos en les estructures que ens donen una falsa contenció, en les normes que ens tornen jutges implacables, en els costums on ens sentim tranquils, mentre a fora hi ha una multitud famolenca i Jesús ens repeteix sense cansar-se: *Doneu-los vosaltres de menjar!* (Mc 6,37)» (EG, 49).

APORTACIONS:

- a. La comunió ens ha d'ajudar a canviar les nostres actituds per a complir la nostra missió. No hi pot haver veritable evangelització sense el testimoniatge que té com a condició la unitat dels cristians, com a ànima l'amor de Jesucrist i com a cos l'atenció i donació solidària al necessitats, als pobres i marginats. **Lluitem pel mateix objectiu, el regne de Déu, això suposa una responsabilitat com a batejats, un esforç de conversió personal. Jesús ens demana que ningú no se'n senti exclòs, entomar aquest repte i viure'l caminant junts és essencial.**
- b. Reforçar la idea que tot cristià té una missió evangelitzadora en el dia a dia i no quedar-se només en la pràctica individual.
- c. Redescobrir la tasca missionera, com s'ha experimentat en el treball dels grups sinodals. Considerar els diversos destinataris de la missió que necessiten conèixer l'amor de Déu a través nostre. (Aportació Sínode de Bisbes)
- d. Hauríem de viure cristianament sense vergonya i sense por, essent conscients que el més gran que podem oferir és Jesús; és el millor que tenim i ho hem de comunicar, d'anunciar. Creure i viure de debò allò que prediquem. (Aportació Sínode de Bisbes)
- e. Tota activitat per petita o senzilla que sigui és una missió.
- f. Testimoni molt personal que cadascú pot exercir dins la família i en especial a les noves generacions.
- g. A les nostres mans està perdonar i ser testimonis de pau. Saber tornar el bé pel mal, no crear espirals de mal.
- h. Aprofitem per evangelitzar en el moment que la gent demana sagraments.
- i. Avui, que tothom mira pel seu propi interès, no és fàcil saber trobar pastors disposats a sacrificar-se pel seu ramat-poble.
- j. Crear unitats familiars i parroquials fermes, faria una cadena o xarxa d'amor que s'estendria socialment.
- k. Déu ens salva, però si nosaltres que som lliures no fem el bé no trobarem la salvació.
- l. Hem de donar testimoni obertament. Si ningú no els en parla, com el podran conèixer?
- m. Anunciar Jesucrist, posar en paraules l'anunci (kerigma) és necessari, sobretot en un món que cada cop desconeix més a Jesús. Formar-nos per fer aquest anunci. Fomentar escoles d'evangelització perquè quan es parla de la missió s'expressa sovint que no en sabem. (Aportació Sínode de Bisbes)
- n. Els altres han de veure que estem apassionats i enamorats de Jesús, perquè sinó no aconseguirem d'encomanar i traspasar la fe. Coherència de pensament, sentiment i actuació.

- o. Estar sempre alegres: tenir a Déu com a tema de conversa amb els amics, els diumenges anar a missa, demostrar que Déu no és trist, conèixer la fe, ajudar i ser útils, llegir la Bíblia...
- p. Renovar contínuament el nostre trobament amb el Senyor, cosa que permetrà de refermar la nostra fe i viure-la amb passió; amb l'actitud es transmet sense paraules. El nostre fer de cada dia ha de ser un testimoni. (Aportació Sínode de Bisbes)
- q. Pensem que el millor que podem aportar-hi cadascú de nosaltres és ésser valents amb la nostra actitud i compromís de fe en el dia a dia amb el testimoniatge com a primera forma d'evangelització.
- r. Les nostres comunitats no donen gaire testimoni de Jesús perquè si ho fessin enganxarien més persones.
- s. Hauríem d'assumir i conèixer el context social en què es mou la fe cristiana i procurar anunciar Jesucrist salvador amb un gest i amb un llenguatge capaços de comunicar la tendresa i l'amor de Déu. Crear espais d'interpretació dels canvis socials, del què passa en el món; amb criteri i esperança. A part de mirar-nos a nosaltres mateixos també obrir la finestra i intentar comprendre i interpretar el que passa fora. La gent jove no parla el mateix llenguatge ni ha viscut un educació cristiana, anar a trobar-los on són. (Aportació Sínode de Bisbes)
- t. Ser presents en les xarxes socials és important per a la missió. Posar mitjans per donar atenció i temps als joves (aportació Sínode de Bisbes).
- u. Fomentar contactes amb el món universitari, amb el món dels professionals cristians, amb el món sanitari. Mira de connectar amb col·lectius que ofereixen activitats culturals (aportació Sínode de Bisbes).
- v. (...)

4.3 EN LA DIVERSITAT DE DONES, CARISMES, SERVEIS I MINISTERIS SUSCITATS PER L'ESPERIT SANT

MARC DE LA QÜESTIÓ:

«En virtut del Baptisme rebut, cada membre del Poble de Déu ha esdevingut deixeble missioner (cf. Mt 28,19). Cadascun dels batejats, sigui quina sigui la seva funció dins l'Església i el grau d'il·lustració de la seva fe, és un agent evangelitzador, i seria inadequat pensar en un esquema d'evangelització portat endavant per actors qualificats on la resta del poble fidel sigui només receptor de les seves accions. La nova evangelització ha d'implicar un nou protagonisme de cadascun dels batejats. Aquesta convicció es converteix en una crida dirigida a cada cristià, perquè ningú no postergui el seu compromís

amb l'evangelització, perquè si un de debò ha fet una experiència de l'amor de Déu que el salva, no necessita gaire temps de preparació per sortir a anunciar-lo, no pot esperar que li donin molts cursos o llargues instruccions. **Tot cristià és missioner en la mesura en què s'ha trobat amb l'amor de Déu en Crist Jesús;** ja no diem que som «deixebles» i «missioners», sinó que som sempre «deixebles missioners». Si no ens en convencem, mirem els primers deixebles, els qui immediatament després de conèixer la mirada de Jesús, sortien a proclamar-lo joiosos: *Hem trobat el Messies!* (Jn 1,41). La samaritana, a penes va sortir del seu diàleg amb Jesús, va esdevenir missionera, i molts samaritans van creure en Jesús *per la paraula de la dona* (Jn 4,39). També sant Pau, a partir del seu trobament amb Jesucrist *de seguida es va posar a predicar que Jesús era el Fill de Déu* (Ac 9,20). Què esperem nosaltres?» (EG, 120)

“La presa de consciència d'aquesta responsabilitat laical que neix del Baptisme i de la Confirmació, no es manifesta de la mateixa manera a tot arreu. En alguns casos perquè no es van formar per assumir responsabilitats, en altres per no trobar espais en les seves Esglésies particulars per a poder expressar-se i actuar, arran d'un excessiu clericalisme que els manté al marge de les decisions. Si bé es percep una major participació de molts en els ministeri laicals, aquest compromís no es reflecteix en la penetració dels valors cristians en el món social, polític i econòmic. es limita moltes vegades a les tasques intraeclesials sense un compromís real per l'aplicació de l'Evangeli a la transformació de la societat. La formació de laics i evangelització de grups professionals i intel·lectuals constitueixen un desafiament pastoral important” (EG, 102).

“Com proposar la veritat sobre Déu, sobre l'home, sobre el camí que porta a l'alliberament del pecat i de la mort?

Amb una espiritualitat i un estil de vida, testimoniats i experimentats en comunitats acollidores. Ecosistemes de trobada, reconeixement, compassió i missió. Perquè la vida cristiana no és un conjunt de normes i ensenyaments, és sobretot l'art de viure, un estil d'existència que pot fer un gran bé al nostre temps i a cadascú de nosaltres. Hem de recuperar aquest enfocament.

El prevere amb la comunitat han de fer un treball de discerniment per tal de trobar els com i els què per donar resposta a la set d'espiritualitat que existeix en les nostres societats. Certament que activitats de formació, de justícia, de solidaritat, de civilització han de ser presents en les comunitats i en els qui les formen, sense oblidar quina és la missió fonamental de l'Església: l'anunci de Crist. Per a nosaltres Déu és el primer de tot, com a realitat determinant de la nostra vida personal i de la nostra missió com Església.

«Ante la situación actual que debemos aceptar como una gracia y una oportunidad, la solución no puede ser ni la secularización ni la resacralización de la vida sacerdotal. Quizá sea necesaria la recuperación de una «*espiritualidad de la diáspora*», tal y como aparece en la primera carta de Pedro. En este contexto, la espiritualidad sacerdotal deberá mostrar y subrayar que el sacerdote es ante todo hombre del diálogo y del encuentro, de la oferta y

de la palabra. Estamos en una sociedad secular y plural, en la que debemos acostumbrarnos a vivir desde la actitud fundamental del encuentro y del diálogo que subraya la identidad propia y tiende puentes de comunicación con otras personas que tienen cosmovisiones distintas a las nuestras. Hay que aprender a vivir en una cierta marginación en la sociedad, después de tantos años donde la persona y la presencia del sacerdote era socialmente muy relevante.» (Dr. Ángel Cordovilla, cursset Estiu 2022)

«La missió és única i tots som cridats a donar-hi resposta d'acord amb la nostra vocació i els dons i carismes rebuts.

En les circumstàncies presents i les futures, en les quals els preveres solen tenir o tindran moltes comunitats en diverses parròquies o en una agrupació de parròquies, el ministeri s'haurà d'exercir de manera diferent. Ha de ser un ministeri «itinerant». Aquesta manera implica de part del prevere i dels fidels de les parròquies una relació diferent i un servei diferent del que era usual temps enrere. El bisbe a la seva diòcesi, el rector a la seva parròquia o realitats semblants, són responsables «del tot», però, al mateix temps, no són responsables «de tot». El ministeri de servei a la comunitat, a les parròquies, en raó d'una fidelitat més gran al tot, demana suscitar, acompanyar i discernir ministeris laicals que participen d'aquesta cura pastoral. Certament que demana un compromís més gran de part dels pastors donar responsabilitat als laics en tasques que ells puguin desenvolupar, més que no pas tancar-se en un estèril «clericalisme» amarat de suspicàcies i protagonismes. Aprendre a donar responsabilitat vol dir també aprendre a fer seguiment periòdic de l'exercici d'aquesta responsabilitat donada; en cap cas no vol dir desentendre-se'n. Delegar vol dir també seguir, moderar, acompanyar» (bisbe Romà. Carta pastoral, *Els pastors bons surten d'entre les ovelles bones*).

«La sinodalitat està al servei de la missió de l'Església, a la qual tots els membres estan cridats a participar. Com que tots som deixebles missioners, com és cridat cada batejat a participar en la missió de l'Església? Què impedeix als batejats poder ser actius a la missió? Quines àrees de la missió estem descuidant? Com recolza la comunitat als seus membres que serveixen a la societat de diferents maneres (compromís social i polític, investigació científica, educació, promoció de la justícia social, protecció dels drets humans, cura del medi ambient, etc.)? De quina manera l'Església ajuda aquests membres a viure el servei a la societat de manera missionera? Com es fa el discerniment sobre les opcions missioneres i qui ho fa?» (Doc. preparatori Sínode de bisbes).

APORTACIONS:

- a. La majoria de nosaltres hem rebut pocs talents per administrar, però no els guardem sota la rajola, mentre tinguem forces els invertirem posant-los al servei del proïsme.

- b. Ser sensibles i atents als carismes de les persones que tenim a la parròquia per a proposar-los fer una tasca en la qual se sentint còmodes. Evitar carregar els col·laboradors amb infinitat de tasques per falta de gent.
- c. Tots els batejats, som responsables d'anunciar a Crist, amb un testimoniatge de vida i amb la paraula.
- d. El sínode ens hauria de servir per poder sortir a Evangelitzar.
- e. Hem de ser missioners a l'hora de posar en valor la pregària i l'oració per acostar-nos a Déu, a tots els germans cristians i a la humanitat sencera, ja que Jesús va morir crucificat per oferir la redempció i la salvació a tots els homes i dones.
- f. Ens adonem de la importància que tenim els laics i la missió dins i fora de l'Església com a tals. Som Poble de Déu... en la funció sacerdotal, profètica i reial del Crist. És interessant conèixer que com a membres de l'Església som escollits i participem d'aquestes funcions que cal aprofundir i exercir.
- g. Cal treure la imatge ben tristament actual de parròquies enteses com a comunitats de serveis: "me'n serveixo, pago (aquí també cal una revisió) i cadascú a casa seva i Déu en la de tots".
- h. La millor manera de col·laborar amb l'Església és acollint el seu missatge i participant en els seus projectes. També freqüentant els sagraments i estar agermanats amb els creients.
- i. Formació i selecció adequada de les persones per a cada activitat parroquial.
- j. Com a preveres, saber encoratjar els col·laboradors, agrair-los la feina. Tenir un nucli amb qui portar objectius d'evangelització.
- k. D'una banda, hauríem de ser més sensibles a les dificultats que experimenten els preveres per la quantitat de parròquies que han d'atendre i ajudar-los en tot allò que els fidels poden fer i aportar amb la seva participació. De l'altra, els preveres haurien de saber delegar, potenciar els consells parroquials i convidar a la participació de manera que tothom pugui dur a terme la seva necessària funció segons els dons i la disponibilitat de cadascú, facilitant la informació i formació necessàries per a fer-ho. (Aportació Sínode de Bisbes)
- l. Seria desitjable més presència del mossèn al poble, que sigui un testimoni visible.
- m. En acabar les misses els mossens haurien de disposar d'un temps per poder parlar amb tothom qui ho demani.
- n. Necesitamos más presencia de los sacerdotes en sus parroquias, ya que muchas veces los laicos buscamos algún sacramento, como, por ejemplo, la confesión o algún consejo. Muchas veces solo se enfocan en celebrar la misa, necesitan acercarse más a las familias y a los jóvenes.

- o. Que se vea una disponibilidad de los sacerdotes a celebrar el sacramento de la reconciliación, ya sea disponiendo de un tiempo antes de la misa u otras maneras que hagan más sencillo el acercarse a ellos.
- p. Supervisar / revisar / seguiment que els preveres duguin a terme la seva missió: que no s'excedeixin en el càrrec i que s'impliquin en la vida de la comunitat parroquial i acompanyin.
- q. Davant la manca de vocacions i els preveres que provenen d'altres països, és necessari oferir-los un tutelatge llarg, abans de donar-los una destinació, que els ajudi a situar-se en la nova cultura i la nova llengua. Caldria un acompanyament llarg amb un altre prevere experimentat. (Podria ser un prevere jubilat el que faci aquest tutelatge?)
- r. S'hauria de valorar més el servei que fan els mossens vinguts de fora i assegurar la seva inculturació.
- s. No pot ser que molts sacerdots visquin en la soledat i sense sentir el suport dels cristians. La reducció del nombre de preveres es podria aprofitar per ajuntar recursos entre els membres del clergat. Al final, la vida cristiana és menys feixuga i més profitosa si el poble de Déu està unit. Un exemple seria la creació de petites residències on els sacerdots puguin conviure de forma conjunta, conservant, però, la seva autonomia.
- t. Si no es pot arribar a tot arreu de la mateixa manera potser seria més convenient comptar amb comunitat sacerdotals concentrades en algunes poblacions, tractant de donar serveis igualment al territori, però fonamentant-se en la comunitat i el treball d'equip. No és bona la tasca en solitud. Una comunitat hi veu més, arriba molt més enllà.
- u. Preocupen els preveres jubilats. Després de tants anys de donació i servei, tenen les necessitats del dia cobertes, però, estan prou acompanyats? Se senten sols ara que no són prou "útils"? Qui es dedica a vetllar per les necessitats espirituals i materials dels mossens jubilats? Hi ha un equip que en faci un seguiment individual de cadascun d'ells?
- v. Afavorir la plena participació de la dona en la vida i missió de l'Església, que es tinguin en més estima les seves pròpies qualitats, també mitjançant l'assumpció de funcions eclesials laicals.
- w. (...)

4.4 TRANSMISSIÓ DE LA FE

4.4.1 Família

MARC DE LA QÜESTIÓ:

La família travessa una crisi cultural profunda, com totes les comunitats i vincles socials. En el cas de la família, la fragilitat dels vincles es torna especialment greu perquè es tracta de la cèl·lula bàsica de la societat, el lloc on s'aprèn a conviure en la diferència i a pertànyer a altres, i on els pares transmeten la fe als seus fills (EG 66).

Els nens aprenen per observació. Per això, la presència dels avis a casa i el contacte freqüent amb ells es converteix en un testimoni viu i proper. Els avis actuen com models de comportament cristià. "Que grat és per al Senyor veure que la família cristiana és vertaderament una "església domèstica", un lloc d'oració, de transmissió de la fe, d'aprenentatge a través de l'exemple dels grans, d'actituds cristianes sòlides, que es conservaran al llarg de tota la vida com el llegat més sagrat!" (Sant Joan Pau II, discurs als bisbes de Xile en la visita *ad limina*).

«En aquesta època de pandèmia, enmig de tantes dificultats tant psicològiques com econòmiques i sanitàries, tot això s'ha posat de manifest: els llaços familiars han estat i continuen sent durament provats, però alhora continuen sent el punt de referència més ferma, el suport més fort, el guardià insubstituïble per a l'estabilitat de tota la comunitat humana i social. Així que donem suport a la família! Defensem-la de tot allò que compromet la seva bellesa. Apropem-nos a aquest misteri de l'amor amb sorpresa, discreció i tendresa. I comprometem-nos a salvaguardar els seus preciosos i delicats vincles: fills, pares, avis... Necessitem aquests vincles per viure i viure bé, per fer la humanitat més fraterna». (Papa Francesc, *Missatge* en l'inici de l'Any de la Família, 2021).

APORTACIONS:

- a. Acompanyar les famílies tant en l'educació de la fe dels fills com en els diferents moments de la vida.
- b. Promoure i potenciar l'ús del COF.
- c. Facilitar un servei d'orientació moral obert a tothom (fins hi tot anònim).
- d. Vinculació de les parròquies amb les famílies.
- e. Revalorització de la família com a nucli tradicional on es viu la pràctica religiosa quotidianament.
- f. Hem d'escoltar els qui pateixen més, no deixar de banda els necessitats qualsevulla que sigui la causa del seu sofriment; com a deixebles de Crist no podem restar indiferents. Saber estar al costat de les famílies, on hi ha molt patiment degut a la desestructuració i els trencaments.

- g. Actualment hi ha situacions familiars molt diverses; acompanyar les famílies en la seva realitat.
- h. (...)

4.4.2 Catequesi

MARC DE LA QÜESTIÓ:

«La catequesi és una educació de la fe dels infants, dels joves i dels adults. Comprèn essencialment un ensenyament de la doctrina cristiana donat, en general, d'una manera orgànica i sistemàtica, per tal d'iniciar a la plenitud de la vida cristiana» (CEC, 5).

«La catequesi va lligada íntimament amb tota la vida de l'Església. D'ella depèn essencialment, no sols l'extensió geogràfica i l'augment numèric, sinó també, i encara més, el creixement interior de l'Església i la seva harmonia amb el disseny de Déu» (*ibídem*, 7).

«La catequesi pertany per dret propi a l'ampli procés de renovació que l'Església està cridada a realitzar per a ser fidel al mandat de Jesucrist d'anunciar sempre i per tot arreu el seu Evangeli (cf. Mt 28,19). La catequesi participa en la tasca de l'evangelització, segons la seva naturalesa pròpia, perquè la fe sigui sostinguda amb una maduració permanent i es tradueixi en l'estil de vida que ha de caracteritzar l'existència del deixeble de Crist. Per això, la catequesi està en correlació amb la litúrgia i la caritat i així fa visible la unitat profunda de la vida nova que brota del Baptisme» (Directori per a la catequesi, 1).

Hem redescobert que també en la catequesi té un rol fonamental el primer anunci o «kerygma», que ha d'ocupar el centre de l'activitat evangelitzadora i de tot intent de renovació eclesial. [...] En la boca del catequista torna a ressonar sempre el primer anunci: «Jesucrist t'estima, va donar la seva vida per salvar-te, i ara viu al teu costat cada dia, per il·luminar-te, per enfortir-te, per alliberar-te» (EG, 164).

«La catequesi com a iniciació mistagògica insereix els creients en l'experiència viva de la comunitat cristiana, lloc autèntic de la vida de fe. Aquesta experiència formativa és progressiva i dinàmica; rica de signes i de llenguatge; favorable a la integració de totes les dimensions de la persona. Tot això es refereix directament a la coneguda intuïció, ben arrelada en la reflexió catequètica i en la pastoral eclesial, de la inspiració catecumenal de la catequesi, que esdevé cada vegada més urgent» (Directori per a la catequesi, 2).

Reptes de la nostra catequesi parroquial:

- La iniciació cristiana dels infants
- La implicació dels pares
- La presència de la comunitat
- El diumenge i l'eucaristia dominical

APORTACIONS:

- a. Millorar qualitativament la catequesi.
- b. La desaparició silenciosa de tants batejats, d'entre altres causes, fa pensar que no hem sabut transmetre la vida de fe.
- c. Abans Jesús es donava a conèixer dins la família i a l'escola. Actualment no és així i cal tenir-ho present.
- d. Hem de donar a conèixer el que nosaltres vam rebre, aquest és el repte dels cristians.
- e. Les parròquies haurien de ser nuclis on puguem viure la nostra fe, alimentar-la i enriquir-la per poder transmetre-la al nostre entorn social i apropar a Jesús a tot el món.
- f. Tenir il·lusió per viure la fe, per comunicar-la, per créixer, per aprendre. Si vivim amb il·lusió, la transmetrem amb naturalitat. Tots podem evangelitzar i tots hem d'evangelitzar.
- g. Fer catequesis més vivencials.
- h. Viure l'experiència del Ressuscitat.
- i. Gent batejada que no s'apropa a l'Església, aquests no han cultivat la seva fe i ningú no els ha acompanyat ni guiat en aquest camí.
- j. Els pecats capitals haurien de sortir als llibres de catequesis. No és quelcom tabú que calgui amagar.
- k. Les famílies eduquen en valors els fills però no en la fe de l'Església.
- l. Si ningú no ens hagués parlat mai de l'experiència de les trobades amb Jesús, estem convençuts que no el coneixeríem.
- m. Veiem complicat que la flama de la fe segueixi el seu camí si els joves no transmeten aquest missatge als infants.
- n. Preocupació en pensar en els infants a qui ningú no anuncia Jesús.
- o. Valorem haver rebut l'anunci de Jesús com un regal. Però potser no som prou conscients parroquialment de la nostra missió evangelitzadora.
- p. Centralitzar o agrupar les catequesis d'infants en una o dues parròquies.
- q. Buscar com donar continuïtat als dos anys entre la catequesis de la primera comunió fins a la confirmació.
- r. La catequesi és per preparar-se per rebre els sagraments, però no només és un seguit de classes on s'explica una teoria d'un llibre, també hauria de ser la iniciació de la persona dins la comunitat cristiana, on s'ensenya a la persona a ser un cristià.
- s. La catequesis no hauria de ser entre setmana, després de l'escola, com si fos una extraescolar. La catequesi hauria de ser en diumenge, abans de la Missa, així els

cristians que es preparen dels sagraments participen de la comunitat i la vida de l'Església, i són acollits per tota la resta de comunitat cristiana.

- t. S'ha de mirar molt bé qui són els catequistes. Hem de ser coherents amb qui posem a ensenyar per la preparació dels sagraments.
- u. La Primera Comunió no és un esdeveniment social ni una festa que facis als 8 anys amb un vestit blanc... recuperem el sentit de la Primera Comunió i dels sagraments. Donem-los-hi la importància que tenen...
- v. L'Església està per apropar a la gent a Déu, no per fer esdeveniments socials... pensem-hi, no ho estem fent bé... reorientem la catequesi.
- w. (...)

4.4.3 Catecumenat

MARC DE LA QÜESTIÓ:

Realitat present i creixent de persones adultes que demanen el baptisme.

A la diòcesi tenim la Institució del Catecumenat, que té com a missió acollir i acompanyar en el procés d'iniciació cristiana dels qui desitgen formar part de l'Església.

El reptes que tenim:

- Com suscitar el desig del baptisme
- Com acollir els qui el desitgen
- Com acompanyar-los en el procés d'iniciació
- Tenir catequistes formats per a acompanyar en tots el procés d'iniciació cristiana.
- La implicació de la comunitat, necessària per a una autèntica iniciació
- Celebrar el ritus indicats en el Ritual de la iniciació cristiana d'adults.
- Com inserir-los en la comunitat cristiana per a ajudar-los en la perseverança i en la santedat i missió pròpies de tot cristià.

4.4.4 Escola

MARC DE LA QÜESTIÓ:

«Entre tots els mitjans d'educació, l'escola posseeix una importància particular, ja que en virtut de la seva missió, alhora que cultiva amb dedicació constant les facultats intel·lectuals, ella desplega la capacitat de judicar amb encert, introdueix en el patrimoni cultural adquirit per les generacions passades, fomenta el sentit dels valors, prepara per a la vida professional i afavoreix les disposicions a la comprensió mútua, creant una amical

companyonia entre alumnes de personalitat i classe social diverses, constitueix, de més a més, com un centre, en l'activitat i el progrés del qual han participat conjuntament les famílies, els mestres, les associacions de tota mena per a la promoció de la vida cultural, cívica i religiosa, la societat civil i tota la comunitat humana.

És, doncs, bella i de gran importància la vocació de tota aquells a qui, ajudant els pares en el compliment de llur obligació i representant la comunitat humana, accepten la feina d'educar en les escoles; vocació que requereix particulars qualitats d'intel·ligència i de cor, mot acurada preparació i disponibilitat contínua a la renovació i a l'adaptació» (GE, 5).

«Els pares, als quals correspon el primer i inalienable deure i dret d'educar els fills, cal que disposin d'una autèntica llibertat en l'elecció d'escola » (*ibídem*, 6).

«Respectant el pluralisme de la societat actual i respectant la deguda llibertat religiosa les autoritat civils ha d'ajudar les famílies perquè l'educació dels fills pugui ser assegurada en totes les escoles d'acord amb els principis morals i religiosos propis de les famílies» (*ibídem*, 7).

«Aquest sant Concili proclama altra vegada el dret de l'Església a establir i dirigir lliurement escoles de qualsevol ordre i grau, recordant que l'exercici del dret esmentat contribueix moltíssim a la tutela de la llibertat de consciència i dels drets dels pares, i àdhuc al progrés de la mateixa cultura» (*ibídem*, 8).

APORTACIONS:

- a. Abans Jesús es donava a conèixer dins la família i a l'escola. Actualment no és així i cal tenir-ho present (aportació grup).
- b. Recuperar l'educació cristiana a les escoles (cristianes i públiques).
- c. Tenir especial cura de la pastoral universitària: tenim dues grans ciutats universitàries.
- d. Cal potenciar els esplais cristians (escoltes i altres moviments com el MIJAC) per infants i joves a les parròquies.
- e. Molt important la pastoral juvenil: els joves necessiten l'anunci de l'evangeli:
 - Per atreure joves se'ls pot implicar en tasques com ocupar-se d'infants (reforç escolar, sortides, jocs, ...).
 - Recuperar espais lúdics a les parròquies, podria ser una manera de recuperar joves i nens (fent casals d'estiu o d'hivern...).
 - Demanar com ho fan a altres parròquies per agafar idees.
- f. (...)

4.5 CARITAT

4.5.1 Compromís amb els més necessitats: Càritas

MARC DE LA QÜESTIÓ:

«El deure de la caritat envers els més necessitats, amb l'almoïna i altres obres de misericòrdia, és propi de tot cristià. El distintiu del deixeble de Crist és l'amor.»

«Al llarg dels segles i en llocs diferents, la manera de viure aquest deure de caritat ha pres modes diferents, tant personal, com familiars, com d'associacions, com de la mateixa Església en els seus diferents àmbits.»

«Càritas és la institució de l'Església que té com a finalitat l'atenció als més necessitats, principalment en els nostres pobles i ciutats, sense excloure també els qui sofreixen en altres indrets del món.»

«Càritas, essent la mateixa institució, és present amb autonomia pròpia, tant a nivell parroquial, com arxiprestal i, també, diocesà.»

«La caritat de l'Església, i per tant l'acció de Càritas, brolla de la taula eucarística.»

«Els estatuts que regeixen Càritas en tot el nostre bisbat li donen una característica d'acció principalment laical, sense oblidar el principi que qui presideix la taula de l'Eucaristia, també presideix la caritat que d'ella brolla.»

«L'acció de Càritas vol anar més enllà del pur assistencialisme, lluitant per ajudar les persones a obrir-se camí en la vida, per millor servir les seves famílies i la mateixa societat. Per això mateix, Càritas, ha de viure sempre amb els ulls oberts per detectar les necessitats i per denunciar allò que la societat obvia i no dona resposta.»

APORTACIONS:

- a. Acompanyar a la gent més vulnerable atenent alguna estona des de les parròquies per adreçar-los després allà on calgui.
- b. A Càritas hi hauria d'haver el símbol de la creu: que tothom sàpiga que no és una ONG sinó un recurs cristià d'ajuda al pròxim.
- c. Càritas ha de mostrar la seva identitat cristiana.
- d. La caritat és amor i respecte a l'altre i, per tant, ha d'anar més enllà de només beneficència.
- e. A Càritas es podria donar més protagonisme als joves.
- f. Utilització del mitjà de Càritas parroquial o diocesana per transmetre el missatge de l'Evangeli als més pobres, per exemple organitzant cursos de catequesis per a gent sense recursos.
- g. Acompanyament en el camp de la pobresa i els sense sostre.

- h. Acompanyament a emigrants i refugiats.
- i. Obrir les rectories per acollir famílies amb problemes, gent sense sostre, gent pobre...
- j. Que existeixi una pastoral especialitzada en els col·lectius de migrants: no només requereixen una atenció social, sinó també espiritual.
- k. (...)

4.5.2 Pastoral de la Salut: assistir malalts i ancians

MARC DE LA QÜESTIÓ:

«Cal no “oblidar la singularitat de cada persona malalta, amb la seva dignitat i les seves fragilitats”. La persona en la seva integritat necessita atenció: el cos, la ment, els afectes, la llibertat i la voluntat, la vida espiritual... La cura no es pot seccionar, perquè no es pot seccionar l'ésser humà. Podrem –paradoxalment– salvar el cos i perdre la humanitat. Els sants que s’han fet càrrec dels malalts sempre han seguit l’ensenyament del Mestre: guarir les ferides del cos i de l'ànima; resar i actuar pel guariment físic i espiritual junts» (papa Francesc, *Jornada Mundial del Malalt*, 2022).

«La pitjor discriminació que pateixen els pobres —i els malalts són pobres en salut— és la manca d’atenció espiritual, no podem deixar d’oferir-vos la proximitat de Déu, la benedicció, la Paraula, la celebració dels sagraments i la proposta d’un camí de creixement i maduració en la fe. A aquest propòsit, voldria recordar que la proximitat als malalts i la seva cura pastoral no només és tasca d’alguns ministres dedicats específicament a això; visitar els malalts és una invitació que Crist fa a tots els seus deixebles. **Quants malalts i quantes persones grans viuen a casa seva i esperen una visita!** El ministeri de la consolació és responsabilitat de tot batejat, conscient de la paraula de Jesús: *Vaig estar malalt i em van visitar* (Mt 25,36)» (papa Francesc, missatge XXX *Jornada Mundial del Malalt*, 2022).

APORTACIONS:

- a. Major atenció per part dels preveres a la tasca pastoral de visitar als malalts.
- b. Recuperar els grups de visitadors de malalts allà on no n’hi hagi.
- c. Vetllar perquè no hi hagi cap ancià a les residències ni cap persona gran vivint sola que no rebi alguna visita periòdica.
- d. Seria interessant crear en cada poble un grup de persones que puguin acompanyar a la gent gran a assistir a missa, rosari o altres actes que organitzi la parròquia.
- e. Tenir un cens dels malalts de la parròquia.
- f. (...)

4.5.3 Pastoral penitenciària.

MARC DE LA QÜESTIÓ:

«La presó és un lloc de pena en el doble sentit de càstig i patiment i necessita molta atenció i humanitat.(...) Ningú no pot condemnar-ne un altre pels errors que ha comès, ni de bon tros infligir patiments que ofenen la dignitat humana. Les presons necessiten humanitzar-se cada cop més i és dolorós escoltar, en canvi, que moltes vegades se les considera llocs de violència i il·legalitat, on abunden les maldats humanes. Alhora, no hem d'oblidar que molts presos són pobra gent, no tenen referències, no tenen seguretat, no tenen família, no tenen els mitjans per defensar els seus drets, estan marginats i abandonats al seu destí. Per a la societat els reclusos són individus incòmodes, deixats de banda, són una càrrega. És dolorós, però l'inconscient col·lectiu ens hi condueix.

Però l'experiència mostra que la presó, amb l'ajuda dels operadors penitenciaris, es pot convertir veritablement en un lloc de rescat, de resurrecció i de canvi de vida; i tot això és possible mitjançant itineraris de fe, de treball i de formació professional, però sobretot de proximitat espiritual i de compassió, seguint l'exemple del bon samarità, que es va inclinar per cuidar el seu germà ferit. Aquesta actitud de proximitat, que troba la seva arrel en l'amor de Crist, pot afavorir en molts presos la confiança, la consciència i la certesa de ser estimats.

A més, la pena, qualsevol pena, no pot estar tancada; sempre ha de tenir “la finestra oberta” per a l'esperança» (papa Francesc, discurs a la presó “Regina Coeli”, Roma).

APORTACIONS:

- a. Convé reforçar la pastoral penitenciària, les tasques de suport i ajuda que es fa als interns, amb una persona, sacerdot o laic, però format i fort per ajudar en la fe a totes les persones que necessitin ser rehabilitades.
- b. (...)

4.5.4 Acompanyament de les persones en diferents situacions de la vida

«L'art de l'acompanyament es caracteritza per la delicadesa amb què un s'acosta a la “terra sagrada de l'altre”, donant al nostre caminar “el ritme guaridor de proximitat, amb una mirada respectuosa i plena de compassió però que al mateix temps guareixi, alliberi i encoratgi a madurar en la vida cristiana» (papa Francesc, *Audiència*, 7 d'agost de 2019).

APORTACIONS:

- a. Ens adonem i sentim interpel·lats pel distanciament mutu entre l'Església i molts del homes i dones de la nostra societat, tant si es tracta d'indiferents, practicants ocasionals, no creients i d'altres creences; l'Evangeli demana establir més proximitat personal, més calidesa en l'acolliment de les nostres comunitats als qui hi entren en contacte per qualsevol motiu.
- b. Que cada persona se senti estimada no en grup, sinó individualment. Seguir-la, acompanyar-la, interessar-se per les seves coses. Ser capaços del diàleg, encara que pensem diferent en alguns temes. Saber escoltar.
- c. Evitar el sentiment de soledat de moltes persones:
 - Mirar de mantenir la xarxa d'entitats socials, culturals i religioses de cada població.
 - Afavorir una visió positiva de la vida.
 - Intentar influir en les administracions públiques competents, en ordre a dur a terme polítiques de protecció de les persones soles.
 - Crear grups parroquials – amb formació prèvia i permanent – dedicats a la tasca de visitar i ajudar a les persones soles.
 - Potenciar el servei de comunió a domicili, per a persones impossibilitades i/o aïllades.
- d. Crear una pastoral específica pels allunyats i veure com es poden integrar dins la vida parroquial.
- e. Saber veure les necessitats del moment actual per a fer possible la missió; escoltar, dialogar i discernir per a saber acompanyar i ser testimonis creïbles. (Aportació Sínode de Bisbes)
- f. Acompanyar les persones en les diferents situacions de la vida, familiar, dol, feblesa i malaltia, discapacitat, pobresa, vellesa, soledat, etc. (aportació Sínode de Bisbes).
- g. (...)

5 ASPECTES ORGANITZATIUS

MARC DE LA QÜESTIÓ:

Vist el treball i discerniment fets, quins aspectes organitzatius hauria de tenir la diòcesi per acomplir la seva missió?

«La pastoral de conjunt, orgànica, integrada, més que el resultat de l'elaboració de programes complicats, és la conseqüència de situar la celebració eucarística dominical, fonament de la comunió, en el centre de la vida de la comunitat» (papa Francesc, *Desiderio desideravi*, 37).

«Però quina fesomia han de prendre les nostres parròquies en aquests moments? No ens podem conformar a encabir en la nostra mentalitat que el rector no resideixi en la parròquia o que serveixi altres parròquies i l'hàgim de compartir amb aquestes. El Senyor ens demana una resposta als signes dels temps que la realitat ens presenta. Resposta amb altura de mires. Quina és la plasticitat que el Senyor ens demana d'emprar en les nostres parròquies? Ens poden servir com a tret de sortida les paraules del Sant Pare en el mateix document abans esmentat: «Somio una opció missionera capaç de transforma-ho tot, per tal que els costums, els estils, els horaris, el llenguatge i tota estructura eclesial es converteixin en una via adequada per a l'evangelització del món actual més que per a l'autopreservació» (núm. 27)» (bisbe Romà, Carta pastoral, Els pastors...)

APORTACIONS:

- a. Totes les comunitats hauríem d'anar pel mateix camí, en comunió, seguin la pauta que trobem als Fets dels Apòstols 2, 42: «Tots eren constants a escoltar l'ensenyament dels apòstols i a viure en comunió fraterna, a partir el pa i a assistir a les pregàries», encara que cada parròquia tingui la seva pròpia idiosincràsia. Implementar el consells pastorals parroquials fomenta comunió, diàleg i comprensió de què és l'Església.
- b. Hi hauria d'haver-hi menys centres de culte, celebracions úniques... La disminució de fidels i de preveres, creiem que a la llarga ho farà necessari.
- c. Necessitat de reestructurar organismes diocesans, més a mida (cf. Delegacions diocesanes p.e). Potser alguna resulti sobrerera o excessiva en nombre de components i altres demanin un reforç i/o treball conjunt, donada la seva importància, com ara les d'evangelització i catecumenat.
- d. Detectar els àmbits parroquials i harmonitzar-los en la pastoral de conjunt de la diòcesi. Saber qui som, que hi som i reconèixer-nos; sabent diferenciar la varietat d'ambients: el rural i l'urbà. (Aportació Sínodo de Bisbes)

- e. Pensar com els consells pastorals parroquials i altres grups i persones determinades discerneixen i participen activament en la vida i la marxa de les parròquies i de la diòcesi. El mètode de treball del sínode és valorat positivament i ens ha donat pautes per a fer-ho. A nivell diocesà hi ha unes estructures que potser no són les que han de ser en aquest moment. Mentalment, tenim l'estructura de fa uns anys; serà bo reconsiderar els nivells de participació. A tenint en compte també la realitat de la pobresa creixent de moltes comunitats però sense caure en el pessimisme; molts col·laboren en les parròquies encara que no hi hagi consell constituït. Hi ha moltes persones amb disposició a ajudar i que fan un gran bé, a l'Església estem al costat del més febles i a vegades ens deixem arrossegar pel missatge que ve des de fora. Siguem positius. (Aportació Sínode de Bisbes)
- f. Cal fer un replantejament de les nostres comunitats, de com s'organitza les parròquies, arxiprestats... concentrar unitat parroquials i trobar maneres de facilitar la participació dels fidels en les celebracions.
- g. Les decisions de la parròquia caldria delegar-les en equips de treball (consells parroquials) que poguessin funcionar de forma autònoma amb el vistiplau del rector.
- h. Cada grup parroquial hauria de treballar amb objectius, buscar un responsable per a cada grup i facilitar la seva formació per tal de treballar la responsabilitat. Reconèixer el ministeri dels col·laboradors i facilitar el desenvolupar la seva tasca. Saber distingir entre discernir i decidir. Aprendre a viure la sinodalitat. (Aportació Sínode de Bisbes)
- i. Organitzar trobades periòdiques, que hi hagi un equip d'acompanyament de les comunitats parroquials i els seus consells, sobretot en aquells llocs on hi ha comunitats més pobres; conèixer les realitats que experimenten altres parròquies, pobles, comunitats religioses, moviments, etc. Procurar donar a conèixer la vida d'altres parròquies i les diverses realitats diocesanes.
- j. Revisió total de l'actual organització diocesana, simplificant i canviar i fins hi tot eliminant tot el què calgui i sigui necessari.
- k. Apostar per les persones que han participat en els grups sinodals, com a primer pas per a eixamplar les bases.
- l. Treball en equip, en les comunitats parroquials, entre els sacerdots i en l'àmbit diocesà.
- m. Establir col·laboracions amb les comunitats de religiosos i religioses. (Aportació Sínode de Bisbes)
- n. Cal potenciar la figura del diaca.
- o. (...)

6 CAMINAR AMB ESPERANÇA

«Invito a l'esperança que ens parla d'una realitat que està arrelada en el dedins de l'ésser humà, independentment de les circumstàncies concretes i els condicionaments històrics en què viu. Ens parla d'una set, d'una aspiració, d'un anhel de plenitud, de vida reeixida, d'un voler tocar les coses grans, allò que omple el cor i eleva l'esperit capa a valors importants com la veritat, la bondat, la bellesa, la justícia i l'amor. [...] L'esperança és audaç, sap mirar més enllà de la comoditat personal, de les petites seguretats i compensacions que estrenyen l'horitzó, per a obrir-se a grans ideals, que fan la vida més bella i digna. Caminem en esperança» (FT, 55).

- **Saber acollir la pobresa creixent de l'Església sense neguits i amb esperança:**
 - a. Perdre la por a que les esglésies estiguin més buides.
 - b. En els moments presents la poca gent que va a l'Església ho fa per autèntica convicció. Aprofitem la fàcil interacció entre tots, comencem a escriure un camí nou.
 - c. El segell dels cristians hauria de ser sempre: l'optimisme davant el futur, un optimisme que és el fruit lògic de la nostra esperança.
 - d. Som un petit ramat, però hauríem de posar èmfasi en les coses principals; el fet de ser pocs no ens ha de desanimar. Hem de ser exemple com els primers cristians, ser una veritable família. Els cristians som menys, però més disposats a ser-ho (aportació Sínode de Bisbes).
 - e. (...)

- **No viure amb nostàlgia del passat i estar disposats a construir el Regne avui:**
 - a. Tenir il·lusió per viure la fe, per comunicar-la, per créixer, per aprendre. Si vivim amb il·lusió, la transmetrem amb naturalitat. Tots podem evangelitzar i hem d'evangelitzar. Totes les edats i situacions són importants. No hem de tenir por dels ambients difícils ni de ser pocs en nombre. Viure amb intensitat el moment present, i preparar-nos per a l'eternitat amb il·lusió, com per a una festa de noces.
 - b. Els nostres temps no són fàcils, encara que mai no ho han estat. En cada moment hi ha dificultats i contrarietats. Assistim evidentment a un tombant de la història i la mirada que ens pertoca de fer als creients no és mai la del pessimisme i la derrota, sinó la de l'esperança. El Senyor és amb nosaltres, Ell mai no abandona la seva Església.
 - c. (...)

- **Una Església més petita però més autèntica: més creient, més creïble i amb més sortida missionera.**

- a. Estimar el moment històric en el qual vivim i la gent amb la qual ens trobem. El present és temps de gràcia per a creure i viure el que creiem, duent Crist als nostres germans.
- b. (...)

-
- [CEC] Catecisme de l'Església Catòlica.
- [DV] ***Dei Verbum***, sobre la Revelació divina, Constitució Dogmàtica sobre l'Església, Concili Vaticà II.
- [EE] ***Ecclesia de Eucharistia***, Carta Encíclica, papa sant Joan Pau II.
- [EG] ***Evangelii Gaudium***, Exhortació Apostòlica, papa Francesc.
- [FT] ***Fratelli tutti***, Carta Encíclica, papa Francesc.
- [GE] ***Gravissimum educationis***, Declaració sobre Educació cristiana, Concili Vaticà II.
- [LS] ***Laudato Si'***, Carta Encíclica, papa Francesc.
- [LG] ***Lumen Gentium***, Constitució Dogmàtica sobre l'Església, Concili Vaticà II.
- [PF] ***Porta fidei***, Carta Apostòlica, papa Benet XVI.
- [SC] ***Sacrosanctum Concilium*** Constitució sobre la sagrada litúrgia, Concili Vaticà II.
- [VD] ***Verbum domini***, Exhortació Apostòlica, papa Benet XVI.